

tomusvuoden avustuksena neljässä erässä yht. 24 750 mk (yjsto 17.1. 5132 §, 25.4. 5834 §, 12.9. 6761 §).

Helsingin Soutuklubille myönnettiin 875

mk:n avustus käytettäväksi yhdistyksen Kaisu-
saniemessä omistaman venevajan korjauk-
sessa tarvittavien aineiden ja työvälineiden
hankkimiseen (yjsto 19.9. 6821 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kiinteistöjen hallinto. Seuraavat tontit pää-
tettiin siirtää yleisen töiden lautakunnan hal-
lintoon: korttelissa n:o 178 (Hylkeenpyytä-
jänkatu 1) oleva puhdistuslaitoksen tontti
n:o 1, pääoma-arvo 2 703 mmk, korttelissa
n:o 31125 (Vattuniemenkuja 2) oleva puh-
distuslaitoksen tontti n:o 3, pääoma-arvo
745 000 mk (16.2. 523 §) ja 3. kaupunginosan
korttelin n:o 48 (Pohj. Makasiinikatu 9)
tontti n:o 1, pääoma-arvo 918 500 mk (6.7.
2073 §).

*Rakennusurakoita koskevien ohjeiden hy-
väksyminen.* Kaupunginhallitus päätti

1) hyväksyä kaupunginhallituksen mietin-
nön n:o E vuodelta 1967 liitteen F mukaiset
ohjeet käytettäväksi kaupungin rakennustöitä
teetettäessä,

2) hyväksyä kaupungin rakennustöiden
rakennusteknisissä töissä mietinnön liit-
teiden B ja B 1 mukaisen sopimuskkaan
yleisine määräyksineen liitteestä G ilmenevin
muutoksin käytettäväksi 1) kohdassa tarkoi-
tettujen ohjeiden 21 §:n mukaisesti, sitten
kun kaupungin ja Suomen Arkkitehtiliiton
kesken on tehty sopimus niiden käyttämi-
sestä,

3) hyväksyä mietinnön liitteiden C, C 1 ja
C 2 mukaiset erikoissopimusehdot liitteestä
G ilmenevin muutoksin käytettäväksi niissä
tapauksissa, kun talonrakennustöihin kuulu-
vat erikoistyöt suoritetaan pääurakoitsijalle
alistettuina,

4) hyväksyä kaupungin rakennustöiden
rakennusteknisissä töissä käytettäväksi oh-
jeluonteisesti mietinnön liitteen D mukaisen
laskutyösopimuskkaan liitteestä G ilmene-
vin muutoksin,

5) oikeuttaa kaupungin virastot ja lai-
tokset käyttämään toistaiseksi talonraken-
nustöihin liittyvien erikoistöiden urakoissa
nykyisin käytössä olevia sopimusmääräyksiä,

6) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa
tekemään kaupunginhallitukselle esityksen
Suomen Arkkitehtiliiton standardisointilai-
toksen toimesta laadittujen talonrakennus-
töihin liittyvien erikoistöiden sopimusmää-
räyksien käytäntöön ottamisesta kaupungin
töissä,

7) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa
tekemään kaupunginhallitukselle esityksen
rakennusten korjaus- ja kunnossapitotöitä
koskevien ohjeiden laatimisesta,

8) kehottaa asianomaisia kaupungin vi-
rastoja ja laitoksia noudattamaan mahdolli-
suuksien mukaan mietinnön liitteenä A 1
olevia rakennussuunnitelma-asiakirjojen vä-
himmäisvaatimuksia myös silloin, kun ra-
kennustyö suoritetaan kaupungin omalla
työvoimalla, ja siten, että rakennussuunni-
telma-asiakirjat täyttävät vähimmäisvaati-
mukset ennen töiden aloittamista sekä

9) asettaa urakkaneuvottelukunnan tehtä-
vänään kaupunginhallituksen hyväksymien
rakennusurakkaohjeiden sekä kaupunginhal-
lituksen tällä päätöksellä hyväksymien mui-
den rakennusurakoita koskevien määräysten
kehittäminen ja yhtenäistäminen sekä ajan
tasalla pitäminen.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä
urakkaneuvottelukunnan puheenjohtajaksi
kaup. ins. Martti Anttilan sekä jäseniksi
satamarak. pääll. Veli Rahikaisen, työpääll.
Esko Toivolan, arkkit. Mikko Karjanojan,
dipl. insinöörit Pentti Nirsilän ja Pekka Löyt-

tyniemen ja vs. kaup. lakim. Jarl-Erik Kuhlefeltin sekä oikeuttaa neuvottelukunnan kuulemaan asiantuntijoita ja ottamaan itselleen sihteerin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa asiamiestoimistoa ryhtymään toimenpiteisiin sopimuksen tekemiseksi kaupungin ja Suomen Arkkitehtiliiton kesken 2) kohdan mukaisen sopimuskaavan yleisine määräyksineen käyttämisestä (19.10. 2844 §).

Rakennuspiirustusten ja suunnitelmia koskevien asiakirjojen rekisteröiminen. Kaupunginreviisori oli ilmoittanut todenneensa, että kaupungin rakennuskohteiset suunnitelmat ja niiden kehittämisestä syntyneet asiakirjat on heikosti rekisteröity, joten on vaikeata päästä selville, mitkä piirustukset ja ehdotukset olivat aikoinaan valmistuneet, mutta eivät vielä toteutuneet. Kun projektien kehittäjät vaihtuvat, voi sattua, että vaikka ennestään on jo olemassa pitkälle kehitetty projekti, tätä ei enää muisteta eikä se ole perustana uudelle projektille. Kertomusvuoden alusta olisi valmistuneet projektit säilytettävä saman taltion ja ao. numeron kohdalla. Jos asiaa ei toteuteta suunnitelman valmistumisen jälkeen ja myöhemmin valmistetaan uusi projekti, olisi vastaaville uusille projekteille aina jatkuvasti annettava sama numero. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan ovat rakennusviraston eri osastot luoneet kukin toimintaansa sopivan asiakirjojen ja piirustusten arkistointijärjestelmän. Päättökset ja kirjelmät säilytetään asian nimen mukaan kirjattuna asiakirja-arkistossa ja piirustukset työkohteiden mukaan kirjattuina piirustusarkistossa. Yksityisten toimistojen laatimat suunnitelmat varustetaan osastojen arkistotunnuksilla ja säilytetään osastojen arkistoissa. Kaupunginarkisto ei puoltanut asiakirja- ja piirustusaineiston säilyttämistä yhtenä säilytysyksikkönä, koska se niiden erilaisen koon ja muodon vuoksi olisi vaikeaa. Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa harkitsemaan toimenpiteitä kaupunginreviisorin kirjeessä mainittujen

haittojen poistamiseksi luopumatta kuitenkin käytössä olevasta arkistointijärjestelmästä (14.9. 2527 §).

Vuokrakoneiden ja kaupungin omien koneiden käytöstä lähettämässään kirjeessä oli vt Väyrynen esittänyt, että kaupunginhallitukselle kiireellisesti selvitettäisiin, miksi kaupungin rakennustoissa jatkuvasti käytetään yksityistä konekalustoa, kun samanaikaisesti kaupungin omat vastaavat koneet seisovat käyttämättöminä, mistä johtui eri laitosten välinen kitka koneiden käytössä ja niiden käyttöhenkilökunnan määräämisessä ja voitaisiinko saada aikaan entistä tehokkaampi ja kaupungille taloudellisempi koneiden käyttöorganisaatio siten, että kaikki koneet sijoitettaisiin Toukolan konevarikkoon ja että siellä myös määrättäisiin jokaisen koneen miehistön sijoitus. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan käytetään rakennusviraston töissä vuokrattuja koneita sen takia, että oma konekanta ei ole riittävä eikä kaikkiin tarkoituksiin sovelias. Vuokrakoneita on kohtuulliseen hintaan helposti saatavissa ja niiden määrää voidaan joustavasti soveltaa työmäärään ja töiden vaihtelevaan laatuun. Syynä omien koneiden seisomiseen ovat olleet joko kausivaihtelut (talvella puutarhakoneet ja jyrät, kesällä lumitöissä käytettävät pienemmät koneet) tai se, ettei omalle koneelle sen vapauduttua edellisestä työstä tai tultua korjatuksi, ole heti ollut tajolla sopivaa työtä. Konevarikossa oli v:n 1966 aikana 30 kaivinkonetta, joista viisi oli ko. vuoden aikana hankittua ja 25 ollut koko vuoden käytössä. Työhönsijoitus 50 kalenteriviikon aikana vaihteli 49 viikosta 13 viikkoon, keskiarvon ollessa 76 %, mutta mediaanin 84 %. Ero aiheutui viidestä vähäkäyttöisestä koneesta, joista kaksi oli poistettavia ja kolme varakoneita. Rakennusvirastossa tultaisiin kiinnittämään jatkuvaa huomiota aloitteessa tarkoitettuun asiaan. Myös rakennusviraston organisaatiojaosto, joka oli asetettu tekemään ehdotusta lautakunnan ja rakennusviraston johtosään-

2. Kaupunginhallitus

töihin tarvittavista muutoksista, oli mietinnössään kiinnittänyt asiaan huomiota. Kaupunginhallitus merkitsi yleisten töiden lautakunnan selvityksen tiedoksi (7.9. 2445 §).

Työmaavaunujen ym. hinattavien laitteiden varustaminen asetuksen määräämillä laitteilla. Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät-yhdistys oli kiinnittänyt huomiota siihen, että moottoriajoneuvoasetuksen 21 §:n 3) kohdan mukaan tulee, suoritettaessa hinausta sellaisissa olosuhteissa, joissa valoja on käytettävä, hinattavan ajoneuvon taakse olla asennettuna irrallinen, takajarru- ja suunta-valot käsittävä laite. Kaupungin eri laitosten omistuksessa on mm. työmaavaunuja, joihin asetuksen ko. kohtaa on sovellettava. Kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa, satamalaitosta, liikennelaitosta, sähkö-, kaasu- ja vesilaitosta sekä palolaitosta kiinnittämään huomiota siihen, että hinattavissa työmaavaunuissa ym. hinattavissa laitteissa pimeänä aikana on asetuksen mukaiset valot hinauksen aikana sekä muut asetuksen vaatimat laitteet (28.9. 2641 §).

Merivesitutkimus. Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston tekemään seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupungin rakennusvirasto ja Espoon kauppalan teknillinen lautakunta ovat tänään tehneet seuraavansisältöisen sopimuksen Helsingin kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston vesiensuojelulaboratorion toimesta kummankin kunnan merialueilla suoritettavista tutkimuksista:

1 §

Helsingin kaupungin rakennusvirasto ja Espoon kauppalan teknillinen virasto vahvistavat etukäteen kutakin kalenterivuotta varten yhteisen tutkimusohjelman, jossa on lueteltu, missä merialueen kohdissa asianomaiset kunnat haluavat itseään varten tutkimuksia suoritettavan.

2 §

Tutkimuksiin kuuluvat kuntien merialueiden vesiensuojelua varten tarvittavat havainnot, mittaukset, laboratorioanalyysit, niitä varten tarvittavine matkoineen yms. toimenpiteineen, sekä täten saadun aineiston käsittely.

3 §

Helsingin kaupungin rakennusvirasto huolehtii tutkimuksissa tarvittavan henkilökunnan ja välineistön hankinnasta ja käytöstä sekä tutkimuksen suorittamisesta. Tutkimustulosten vuosittaiset yhteenvedot ovat molempien sopijapuolten käytettävissä. Yksityiskohtaiset tutkimustulokset ovat sopijapuolten käytettävissä kohdassa 1. mainitun vuotuissuunitelman mukaisesti.

4 §

Tutkimusalueelle perustettavien kiinteiden havaintoasemien perustamiskustannuksista vastaa se osapuoli, joka haluaa aseman perustamista.

5 §

Kunkin vuoden tutkimuskustannukset jaetaan osapuolten kesken niiden havaintopaikkojen lukumäärien suhteessa, mistä osapuolet ovat kohdan 1 mukaisesti ilmoittaneet haluavansa itselleen tutkimustulokset.

6 §

Espoon kauppa suorittaa Helsingin kaupungin rakennusvirastolle osuutensa vuotuisista kustannuksista siten, että ennakkona maksetaan huhtikuun aikana erä, joka vastaa puolta edellisen vuoden lopullisista kustannuksista ja lopullinen kustannusosuus seuraavan vuoden tammikuun aikana.

7 §

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.1968 ja on voimassa vuoden kerrallaan maaliskuun alusta lukien, ellei sitä viimeistään edellisen vuoden loppuun mennessä ole irtisanottu.

8 §

Sopimuksen purkautuessa jää tutkimuslaitteisto Helsingin kaupungin rakennusviraston omaisuudeksi lukuun ottamatta kohdassa 4 tarkoitettua laitteistoa, joka jää perustamiskustannuksista vastanneen osapuolen omaisuudeksi.

9 §

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (1.11. 2977 §).

Rakennusvirasto. Kaupunginhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston suorittaman vaalin, jolla dipl.ins. Martti Anttila oli valittu kaupungininsinöörin virkaan 1.4. lukien (30.3. 943 §).

34. pl:aan kuuluvaan katurakennuspäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Hans Korsbäck, sopimuspalkka 3 900 mk/kk, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (27.4. 1246 §, 7.9. 2440 §).

I apulaiskaturakennuspäällikön 31. pl:aan kuuluvaan virkaan valitun dipl.ins. Seppo Hirvosen kanssa päätettiin tehdä palkkasopimus enintään 3 500 mk:n kuukausipalkoin 1.12. alkaen toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk. Sopimuspalkkaa saatiin korottaa 1.1.1968 alkaen 3 % ja 1.6.1968 alkaen 3.5 %, jolloin kaupunginvaltuuston vastaavaksi ajaksi ehkä päätettäviä yleis- ja tasokorotuksia ei palkkaan enää sovellettaisi (14.12. 3425 §).

Palkkausinsinöörin tehtävään työsopimussuhteeseen palkattavan dipl.ins. Heikki Heis-

kasen kanssa päätettiin tehdä työsopimus, palkka 2 800 mk/kk, joka olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (6.7. 2080 §).

Kaupunginvaltuuston 7.6. perustamiin talorakennusosaston 20. pl:aan kuuluvaan maa-larimestarin virkaan, 8. pl:aan kuuluvan toimistoapulaisen virkaan ja jätteidenpolttolaitoksen 25. pl:aan kuuluvaan ylikonemestarin virkaan päätettiin ottaa tehtäviä tilapäisinä viranhaltijoina hoitaneet henkilöt virkoja haettavaksi julistamatta (7.9. 2442 §).

Katurakennusosaston avoinna oleva 25. pl:n insinöörin virka päätettiin jättää toistaiseksi täyttämättä (2.3. 698 §).

Piiri-insinööri Erkki Koskiselälle päätettiin suorittaa 180 mk/kk 1.7. lukien I apulaiskaturakennuspäällikön eräiden tehtävien hoitamisesta ja yli-ins. Risto Nurmisalolle I apulaiskaturakennuspäällikön tehtävien hoitamisesta 120 mk/kk 1.4. lukien sinä aikana, jona he hoitavat I apulaiskaturakennuspäällikön tehtäviä (25.5. 1567 §, 24.8. 2301 §).

Irtaimiston hankinnat ym. Rakennusvirastoon päätettiin hankkia Plymouth Belvedere Sedan 4 D -merkkinen henkilöauto Berner Oy:ltä. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 25 364 mk (yjsto 7.2. 5313 §).

Yleisjaosto oikeutti yleisten töiden lautakunnan luovuttamaan seitsemän käytettyä FR 4 -merkkistä kompressorია Tallberg Oy:lle 22 500 mk:n yhteishinnasta yhtiöltä ostettavien seitsemän uuden Atlas Copco VT 5-Fd ja Atlas Copco VT 5-3 Dd -merkkisen mäntäkompressorin osamaksuna (yjsto 2.5. 5910 §, 27.6. 6352 §).

Työmailla ym. sattuneiden irtaimistoesineiden varkauksien takia yleisjaosto kehotti rakennusvirastoa huolehtimaan siitä, että kaupungin irtainta käyttöomaisuutta säilytetään mahdollisuuksien mukaan lukituissa tiloissa (yjsto 12.12. 7510 §).

Rakennusten purkaminen ym. Pohj. Maka-siinikatu 9:ssä sijaitseva talo luovutettiin korvauksetta rakennusvirastolle sen toimesta purettavaksi (6.7. 2073 §, yjsto 13.6. 6252 §).

2. Kaupunginhallitus

Vaasan Höyrymylly Oy:lle päätettiin vuokrauksen yhteydessä luovuttaa rakennusviraston käytössä ollut Munkkisaaren korttelissa n:o 177 sijaitseva vanha autokorjaamorakennus (9.11. 3034 §).

Talorakennusosaston piirityömaakonttorin siirtämiseksi Runeberginkatu 3:sta Pasilankatu 2:teen myönnettiin 8 500 mk (2.2. 393 §); rakennusviraston osastojen eräiden jaostojen muutosta talosta Etel. Esplanadikatu 15 uusiin sijoituspaikkoihin aiheutuneiden muutokustannusten suorittamista varten myönnettiin 2 192 mk (yjsto 26.9. 6881 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston yleisen osaston moottoriajoneuvokorjaamon (autokorjaamon) siirtosuunnitelman ja huoneohjelman. Korjaamo oli tarkoitus siirtää osittain pois Munkkisaaresta Toukolan korjaamon tontille (18.5. 1475 §).

Katurakennus- ym. määrärahojen käyttäminen. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1966 ja kertomusvuoden talousarvioon uusia katuja ja teitä, viemäreitä, urheilupuistoja, Rahoituston korttelin saneerausta, Kaupunginteatteria, Konsertti- ja Kongressitaloa, Poliisitaloa, hiekkasiiloja, urheilupuistoja ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja. Työt oli pyrittävä suorittamaan siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoiman määrää (12.1. 139 §, 19.1. 226 §, 2.2. 389 §, 20.4. 1172 §, 25.5. 1575 §, 26.10. 2903 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan käyttämään Helsingin—Tuusulan moottoritien rakentamista varten merkitystä määrärahasta 500 000 mk Helsingin-Lahden moottoritien rakentamiseen (22.6. 1932 §) sekä väestönsuojia varten merkitystä määrärahasta 800 000 mk Pengerpuiston kalliosuojan, 120 000 mk Valpuripuiston kalliosuojan ja 480 000 mk Kanavapuiston kalliosuojan rakennustöitä varten (20.4. 1172 §).

Työllisyystyöt. Kaupunginhallitus myönsi työllisyyden turvaamiseen merkityistä määrärahoista seuraavat määrärahat: 10 000 mk

Puotinharjun jalankulkuteitä ja puistometsien kunnostamista varten, 100 000 mk Myllypuron jalankulkuteitä ja puistometsien kunnostamista varten, 100 000 mk Kontulan jalankulkuteitä ja leikkikenttiä varten, 100 000 mk Vuosaaren leikkikenttiä ja puistometsien kunnostamista varten, 50 000 mk Lauttasaaren puistometsien kunnostamista varten, 50 000 mk Konalan puistoalueiden raivaamista ja täytteiden vastaanottamista varten sekä 100 000 mk kaupungin sisään-tuloteiden varsilla olevien alueiden kunnostamiseen (26.10. 2909 §); 200 000 mk Karamzininkadun rakentamiseen ja 150 000 mk Linnanrakentajatie leventämistöihin (12.10. 2789 §); 560 000 mk metsien ja puistometsien puhdistamistöitä varten (26.10. 2908 §); 60 000 mk jalankulkuteiden rakentamiseksi Pakilaan, 40 000 mk jalankulkutien rakentamiseksi Munkkiniemen uimarannan ja Tervon salmen välille, 100 000 mk jalankulkuteiden rakentamiseksi Pihlajamäkeen, 110 000 mk Abraham Wetterin tien reuna-alueiden kunnostamiseksi (12.1. 136 §); jalankulkuteiden kunnostamiseksi seuraaville alueille: 100 000 mk Paloheinään, 150 000 mk Myllypuroon sekä Myllypuron ja Puotinharjun välille, 90 000 mk Kontulaan + leikkikenttä. 50 000 mk Vartiokylään, 60 000 mk Laajasaloon, 80 000 mk Tammissaloon, 60 000 mk Lauttasaareen, 40 000 mk Viikinmäkeen ja 160 000 mk Läntisen moottoritien reuna-alueiden kunnostamiseen (9.2. 457 §); 250 000 mk jätteenkaatopaikoille johtavien teiden parantamiseen, lumenkaatopaikkojen kunnostamiseen sekä eräitten alueiden siistimiseen (12.10. 2790 §).

Seuraavien alueiden katutöiden suorittamiseen myönnettiin jäljempänä mainitut summat: Kulosaari 60 000 mk, Oulunkylä 50 000 mk, Pakila 200 000 mk, Tuusulantien rakentamisen yhteydessä tehtävät katutyöt 250 000 mk, aikaisemmin rakennettujen katujen jalkakäytävien rakentamiseen 150 000 mk sekä seuraavien alueiden viemäritöitä varten: Munkkisaari 350 000 mk, Kulosaari

50 000 mk, Oulunkylä 200 000 mk, Pakila 400 000 mk, Paloheinä 400 000 mk, Jakomäki 350 000 mk, Viikin puhdistamon kokoojaviemäri Tapanilassa 150 000 mk, Vartioharju 500 000 mk, Marjaniemi 150 000 mk ja 300 000 mk Lassilan-Kannelmäen kokoojaviemäriin rakentamiseen (19.10. 2847 §, 9.2. 459 §); 250 000 mk Lauttasaaren rakennusainesataman viemäritöitä ja 200 000 mk muita viemäritöitä varten (23.2. 609 §); 50 000 mk puistotien rakentamiseen Riistavuorenkujan pään ja Angervontien pään välille (20.4. 1175 §).

Seuraavien alueiden katu- ja viemäritöitä varten myönnettiin jäljempänä mainitut määrärahat: 900 000 mk Konala, Pitäjänmäki ja Marttila, viemärit ja vesijohdot, 550 000 mk Kaarela, viemärit ja vesijohdot, 100 000 mk Viikin puhdistamon kokoojaviemärit, 150 000 mk Tuomarinkylän katutyöt, 250 000 mk Tuomarinkylän viemärit ja vesijohdot, 100 000 mk Pakilan katutyöt, 900 000 mk Malmin—Tapanilan viemärit ja vesijohdot, 450 000 mk Vartioharjun viemärit ja vesijohdot, 200 000 mk Kontulan asuntoalueen viemärit ja vesijohdot, 350 000 mk Marjaniemen viemärit ja vesijohdot, 50 000 mk Tammisalon katutyöt ja 500 000 mk vanhojen katujen peruskorjaukset (23.11. 3201 §); 300 000 mk työllisyystöissä tarvittavien työmaasuojien rakentamiseen ja hankkimiseen (19.10. 2845 §).

Eräiden katupiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavien kaupunginosien eräiden katujen katupiirustukset: Kruununhaka, Kluuvi, Kampi, Sörnäinen, Alppiharju, Vallila ja Vanha-kaupunki (9.2. 445 §, 23.2. 600 §, 8.6. 1755 §, 14.6. 1879 §); Oulunkylä (19.1. 225 §); Munkkiniemi (8.6. 1782 §); Lauttasaari (19.1. 224 §, 8.6. 1755 §); Etelä-Kaarela (19.1. 225 §); Pakila (5.10. 2707 §); Malmi (10.8. 2152 §, 7.12. 3346 §); Tapaninkylä (4.1. 65 §, 9.3. 761 §, 31.8. 2395 §); Kulosaari (30.11. 3269 §); Herttoniemi (23.2. 605 §, 1.6. 1656

§); Marjaniemi (10.8. 2147 §); Kontulan kerrostaloalueen lounaisosa (2.3. 701 §).

Diplomi-insinööri Niilo Anttila ja Asunto Oy Tammelund olivat valittaneet kaupunginhallituksen v. 1966 tekemästä päätöksestä, joka koski Kummeltien muutettujen katupiirustusten vahvistamista. Valittajat väittivät mm.,

että katupiirustuksen muutoksen vahvistamiseen ei vielä ollut ollut laillisia edellytyksiä, koska kaupunki oli ryhtynyt toimenpiteisiin asemakaavan muuttamiseksi;

että valituksenalainen päätös oli ennenaikainen, koska valittajilla oli vireillä valitus kiinteistön muodostamista tarkoittavasta tontinmittaustoimituksesta Kummeltiehen rajoittuvalla korttelin n:o 44004 tontilla n:o 7;

että korkeimman oikeuden purkupäätös v:lta 1965 oli vielä panematta täytäntöön ja että täytäntöönpanolla olisi olennainen vaikutus katupiirustusten muutosasiassa sekä

että Kummeltiellä läpikulkutienä oli tärkeä merkitys. Yleisten töiden lautakunta oli todennus asemakaavan muutosehdotuksen tarkoittavan vain tontin rakentamista koskevia määräyksiä. Tontin n:o 7 mittausta koskevan valituksen oli Turun maanjako-oikeus 24.1. jättänyt tutkittavaksi ottamatta, koska valittajalla ei katsottu olevan puhevaltaa asiassa. Kummeltien yleisen alueen mittauksen purkamista koskevalla anomuksella ei lautakunta katsonut olevan merkitystä katupiirustuksen vahvistamisasiassa. Korkeimman oikeuden päätöksellä toimitusinsinöörin uudelleen käsiteltäväksi palautettu Tammisalontien yleisen alueen mittaus ei myöskään vaikuttanut Kummeltien katupiirustuksiin. Lisäksi lautakunta oli todennut Kummeltien olevan hiljaisen asuntokadun, jolla ei ollut läpikulkuliikennettä ja joka liikenneturvallisuuden parantamiseksi voitiin määrätä yksisuuntaiseksi. Asiamiestoimisto oli eräin lisäyksin ja täsmennyksin yhtynyt lautakunnan lausuntoon. Asiamiestoimistoa kehoitet-

2. Kaupunginhallitus

tiin lääninhallitukselle annettavassa selityksessä esittämään valituksen hylättäväksi (9.3. 764 §).

Katutyöt ym. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon katupäällysteiden uusimiseen merkittyä määrärahaa seuraavien katuosuuksien päällystämiseen: Huopalahdentie välillä Vanha Viertotie—Tarvontien eteläinen ramppi, n. 14 000 m², Nuijamiestentie välillä Vespertie—Pirkkolantie, n. 12 000 m², Itäinen moottoritie välillä Marjaniementie—Meripellontie, n. 20 000 m², Mäkelänkatu useassa kohdassa välillä Hämeentie—Pohjolankatu ja Koskelantie välillä Tursontie—Keijontie, n. 9 000 m², Unioninkatu välillä Pitkäsilta—Liisankatu n. 4 000 m², Ehrenströmintie Kaivopuiston kohdalla, n. 4 000 m², Reijolankatu välillä Nordenskiöldinkatu—Urheilukatu, n. 2 000 m² ja pienempiä katurakennusosaston kunnossapitoon kuuluvia katuosuuksia eri puolilla kaupunkia n. 35 000 m² (8.6. 1758 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin huolehtimaan Pohj. Esplanadikadun päällystämisestä asfaltilla kiveyksen sijasta Keskuskadulta Fabianinkadulle saakka ja aloittamaan tarpeelliset työt vielä kertomusvuoden aikana käytettävissään olevilla määrärahoilla (22.6. 1935 §).

Rakennuslain 78 ja 79 §:n mukaisia katu- töitä varten merkitystä määrärahasta kaupunginhallitus myönsi seuraavat määrarahat: Haaga 150 000 mk, Kuusisaari 150 000 mk, Konala, Pitäjänmäki ja Marttila yht. 300 000 mk, Pakila 700 000 mk, Malmi—Tapaninkylä 550 000 mk, Ala-Malmi 100 000 mk, Myllypuron omakotialue 100 000 mk, Vartioharju 100 000 mk, Marjaniemi 176 000 mk, Paloheinä 50 000 mk, Tammisalo 180 000 mk ja vanhojen katujen kaupungille kuuluvia peruskorjauksia varten 250 000 mk (12.1. 140 §, 22.6. 1934 §, 12.10. 2785 §, 7.12. 3348 §); 16 000 mk jalkakäytävän rakentamiseen Siilitie 14:n kohdalle (23.2. 605 §) ja

48 000 mk Tiilipolku-nimisen kadun rakentamiseen (17.5. 1476 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 31 500 mk kiinteistön Vanha Porvoontie 12 — Usvatie 1 (Kotiharju RN:o 1⁴⁹) katua vastaan rakennettavaa tukimuuria ym. varten (23.11. 3197 §).

Pääomamenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrarahat: 60 000 mk jalankulkutien rakentamiseksi Myllypuron ja Puotinharjun välille katurakennusosaston piirustusten n:o 13613 ja 13614 mukaisesti (19.1. 227 §); 40 000 mk Mallaskadun tunnelin rampin alustaviin töihin Uudenmaankadulla (10.8. 2144 §); 35 000 mk Vanhan Porvoontien siirtämisestä Jakomäen korttelin n:o 41202 kohdalla aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (9.11. 3072 §).

Edelleen kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa rakentamaan jalankulku- ja pyörätien Metsälän pohjoisosasta Pakilantielle Tuusulantien Maunulan liittymän yhteyteen piirustuksen n:o 13723 mukaisesti (26.1. 294 §) sekä aloittamaan Ruotsilantien rakentamisen kertomusvuoden syksyllä (4.1. 63 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Suurmetsän kortteleiden n:o 41201 ja 41205 välissä oleva jalankulkukatu rakennetaan asemakaavaosaston piirustuksen n:o 5989/15.11.1967 mukaisesti, että katua rakennettaessa on säilytettävät puut huolellisesti suojattava vahingoittumiselta ja että rakennusvirastoa kehoitetaan huolehtimaan jalankulkukadun rakentamisesta yhteistoiminnassa asemakaavaosaston kanssa (7.12. 3359 §).

Rakennusvirasto oikeutettiin yhdistämään Laamannintie nykyiseen Tuusulan maantien katurakennusosaston piirustusten n:o 13557 ja 13558 mukaisesti tie- ja vesirakennushallituksen ohjeita noudattaen (22.6. 1940 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Koirasaarentien ja Laa-

jasalontien jalkakäytävien piirustukset n:o 11232A, 13618, 13619, 13681—13683 sekä 13638—13641. Työssä oli noudatettava tie- ja vesirakennushallituksen antamia ohjeita (31.8. 2396 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan suorittamaan omalla kustannuksellaan sisäänajon järjestämisestä korttelin n:o 30127 tontille n:o 1 aiheutuvat työt Arkkitehtitoimisto Heikki Castrénin laatiman piirustuksen mukaisesti erinäisillä ehdoilla. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin laadituttamaan järjestelyistä aiheutuva Lapinmäentien katupiirustuksen muutosehdotus (18.5. 1501 §).

Yleisjaosto myönsi tavanomaisin ehdoin seuraavat oikeudet: Jorma Kinnuselle luvan rakentaa tie kaupungin omistamalle Suurmetsän korttelien n:o 41068 ja 41069 väliselle katualueelle (yjsto 7.2. 5317 §) sekä tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirin piirikonttorille luvan Vuosaaren rakennuskaava-alueella sijaitsevan Nordsjön paikallistien rakentamiseen (yjsto 17.10. 7051 §).

Asunto-oy. Kotikonnuntie 9 -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa Kotikonnuntien tialueen käyttämiseen korttelissa n:o 47032 sijaitsevia tontteja n:o 4 ja 5 varten toistaiseksi (yjsto 7.3. 5470 §).

Bostands Ab Sydremmaren -nimiselle yhtiölle myönnettiin lupa pääsytien rakentamiseen Vuosaaren tontille n:o 49 a/1 asemakaavaluonnoksen mukaisesti (9.11. 3053 §).

Itäväylää koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti,

että Itäväylän leventtäminen välillä Kulosaaren silta — Linnanrakentajantie toteutetaan yleisten töiden lautakunnan esittämän II vaihtoehdon mukaisesti siten, että ensimmäisessä vaiheessa suoritetaan II d vaihtoehdon mukaiset työt;

että lautakuntaa kehoitetaan huolehtimaan em. ensimmäiseen vaiheeseen kuuluvien töiden suorittamisesta mikäli mahdollista jo kertomusvuoden aikana liikenneväyliä varten merkittyä määrärahaa käyttäen;

että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehoitetaan ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin asemakaavan laatimiseksi Kulosaaren länsiosan rakennuskaavan tilalle ja asemakaavan muuttamiseksi muilta osin yleisten töiden lautakunnan esittämän II a vaihtoehdon mukaista tie- ja metrosuunnitelmaa koskevilta osilta;

että kiinteistölautakuntaa kehoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin tie- ja metrosuunnitelman vaatimia Kulosaaren puistotien ym. järjestelyjä varten tarvittavien alueiden hankkimiseksi kaupungille siten, että järjestelyjen toteuttaminen ja metron rakentaminen on mahdollista aloittaa myös nyt yksityisten omistamalla maalla viimeistään kesällä 1969;

että kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin Sörnäisten rantatien sekä sen ja Linnanrakentajantien välisen väylän osan kummankin ajoradan ulomman kaistan varaamiseksi mikäli mahdollista linja-autoliikennettä varten sekä

että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan ottamaan huomioon mainittu kaistojen varaaminen Itäväylän leventtämiseen liittyviä töitä suunniteltaessa ja suoritettaessa (6.7. 2077 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti hyväksyä Itäväylän suunnitelman Marjaniementien liittymän osalta katurakennusosaston piirustusten n:o 14102, 14104—14108 mukaisesti, kuitenkin siten että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan mahdollisuuksien mukaan ottamaan työpiirustuksia laadittaessa huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan 6.9. tekemät huomautukset. Kiinteistövirastoa päätettiin kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin työlupien ja alueiden saamiseksi rakentamista varten, kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään toimenpiteisiin tarpeellisten asemakaavan muutosten ja asemakaavan laatimiseksi sekä rakennusvirastoa aikanaan laatimaan tarpeelliseksi osoittautuvat katupiirustukset (12.10. 2786 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Itäväylän Viikin liittymän siltojen n:o 1, 3, 6—8 pääpiirustukset (9.3. 760 §, 14.6. 1876 §, 30.11. 3268 §).

Helsingin—Lahden moottoritie. Tie- ja vesirakennushallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki hyväksyy kirjeissä Tr 885/Ta 75/5-63 ja Tr-2057/Ta 75/5-63 tarkoitettun, Helsingin—Lahden moottoritien rakentamiseen välillä Koskelantie—Viikki liittyvän kaupungin rahoitusosuuden perimisen kirjeissä esitetyllä tavalla ja siten, että välilaskutusten tapahtuessa neljännesvuosittain viimeinen erä maksetaan työn valmistuttua tehtävän loppuselvityksen yhteydessä (1.6. 1668 §, 17.8. 2192 §).

Länsiväylän osan leventäminen. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että Lauttasaaren uuden sillan rakennustöiden johdosta jouduttaisiin vanha silta katkaisemaan liikenteeltä kertomusvuoden syyskuussa, jolloin läntisten alueiden liikenne siirtyisi kokonaisuudessaan Lapinlahden sillalle. Kun tämä tulisi todennäköisesti aiheuttamaan ruuhkautumista väylän itäpäässä Lauttasaarenkadun risteyksessä, kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Länsiväylän läntinen liittymätie levennetään kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 222/7.6.1967 mukaisesti kuitenkin siten muutettuna, että tien länsipuolella oleva piennar rakennetaan vähintään 1 m:n levyiseksi ja että tieluiskan kaltevuudeksi tulee 1:3. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin huolehtimaan leventämiseen, jonka kustannusarvio on 35 000 mk, liittyvien töiden suorittamisesta mikäli mahdollista kertomusvuoden elokuun loppuun mennessä. Tie- ja vesirakennushallitukselta päätettiin pyytää suostumus järjestelyn toteuttamiseen (6.7. 2104 §).

Tasausviivan muuttaminen valtatiellä n:o 2. Rautatiehallituksen rautatierakennustoimiston asiaa koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kaupungin puolesta suostuttavan valtatie n:o 2

tasausviivan muuttamiseen valtion kustannuksella rautatierakennustoimistossa laaditun piirustuksen n:o 13549 mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1. Mikäli nykyisen valtatie n:o 2 rinnalle rakennetaan lähitulevaisuudessa toinen ajorata, olisi uudelle nykyisen sillan viereen mahdollisesti rakennettavalle toisen ajoradan sillalle saatava lupa rakentaa se samaan korkeustasoon nyt nostettavan sillan kanssa.

2. Mikäli sillan ja tien nostamisen takia joudutaan tekemään muutostöitä kaupungin sähkölaitoksen korkeajännitelinjaan, olisi tämä työ tehtävä valtionrautateiden kustannuksella.

3. Koska sillan ja tien nostaminen aiheuttaa häiriöitä valtatie n:o 2 liikenteelle, on työn rakentamis- ja liikenteen järjestelysuunnitelma lähetettävä hyvissä ajoin kaupunginhallitukselle hyväksymistä ja mahdollisia toimenpiteitä varten (21.12. 3502 §).

Kansainvälisen valtatie n:o 3 johtaminen Suomen alueelle. Tie- ja vesirakennushallituksen ilmoituksen mukaan Ruotsissa ja Suomessa asetettujen työryhmien tekemänsä välisen autolauttayhteyden pääreititiä koskevan esityksen ja Ruotsin tieviranomaisten kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella tulee tie- ja vesirakennushallitus tekemään esityksen kansainvälisen päätieverkon muuttamiseksi siten, että nykyistä kansainvälistä päätietä n:o 3 (Lissabon—Pariisi—Tukholma) jatkettaisiin edelleen lauttayhteyden kautta Turkuun, Helsinkiin ja Vaalimaalle. Kaupunginhallitus päätti esittää tie- ja vesirakennushallitukselle, että kansainvälinen päätie E 3 johdettaisiin tässä vaiheessa kaupungin ohitse sen rajan läheisyydessä kulkevaa ns. Helsingin ohikulkutietä pitkin sekä että päätietä opastettaisiin liikenne Sompasaaren väliaikaiseen autolauttasatamaan Tuusulantietä pitkin (13.4. 1120 §).

Eräiden katujen kestopäällystämiskustannuksia koskeva asia. Tie- ja vesirakennushallitus oli v. 1964 antanut sisäasiainminis-

teriölle lausuntonsa kaupungin v. 1962 tekemästä hakemuksesta, joka koski eräiden katujen kestopäällystämiskustannusten korvaamista valtion varoista. Sisäasiainministeriö oli pyytänyt tie- ja vesirakennushallitukselta lausunnon kaupungin vastaselityksestä ja varannut kaupungille tilaisuuden huomautusten tekoon. Tie- ja vesirakennushallitus oli lausunnossaan mm. huomauttanut, että jos kaupungin esittämä tulkinta hyväksyttäisiin ja kaupungin vaatimusta pidettäisiin oikeutettuna, tultaisiin siihen, että oikeus katu- korvaukseen syntyisi ylipäänsä kaikesta sellaisesta kadun kestopäällysteen korjaus- ja uusimistyöstä, joka täyttää rakennuslain 93 §:ssä säädetty edellytykset. Korkein hallinto-oikeus oli myös vastaavanlaisessa tapauksessa v. 1965 asettunut sille kannalle, ettei kadun uudelleen päällystämistä voitu pitää kadun rakentamisena eikä kaupungilla rakennuslain 78, 93 ja 148 §:n säännökset huomioon ottaen ollut oikeutta saada korvausta valtion varoista katujen uudelleen päällystämisestä. Kaupungin annettua asiaa vastaselityksensä tie- ja vesirakennushallitus oli katsonut, ettei kaupungin vastaselityksessä ollut esitetty syytä tie- ja vesirakennushallituksen v. 1964 tekemän esityksen muuttamiseen. Yleisten töiden lautakunta totesi, että tie- ja vesirakennushallitus oli puoltanut kaupungin korvaushakemusta muiden katujen paitsi Muurimestarintien, Pohjoisrannan, Hämeentien ja Unioninkadun osalta. Muurimestarintien osalta oli anomus hylätty sillä perusteella, ettei katu ollut pidettävä kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeänä. Kolmen muun kadun osalta oli korvausta haettu vanhojen katujen noppa- ja nupukiveysten asfalttipäällysteeksi muuttamisesta aiheutuneista kustannuksista. Päätös siitä, ettei Muurimestarintietä ollut pidettävä kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä, oli saanut lainvoiman. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon korkeimman hallinto-oikeuden em. päätöksen lautakunnan mielestä kaupungilla ei ollut aiheutta huomau-

tuksiin korvaushakemuksen hylkäämisestä. Asiamiestoimistoa kehoitettiin antamaan sisäasiainministeriölle yleisten töiden lautakunnan esityksen mukainen lausunto (14.9. 2528 §).

Eräiden katualueiden luovuttaminen yleiseen käyttöön. Maistraatin luovutettua Taivaanvuohentien varrella sijaitsevien tonttien n:o 4—8 kohdalla olevat katualueet yleiseen käyttöön olivat kyseiset asunto-osakeyhtiöt valittaneet päätöksestä lääninhallitukselle esittäen, että ajorata oli rakennettu virheellisesti ja vastoin vahvistettuja katupiirustuksia. Lääninhallitus oli katsonut, ettei ko. katu ollut rakennettu vahvistettujen katupiirustusten mukaisesti, minkä vuoksi se kumosi 4.4. maistraatin valituksenalaisen päätöksen ja velvotti kaupungin suorittamaan yhtiöille oikeudenkäyntikuluja 120 mk (20.4. 1169 §).

Lemisaarentien eräiden osuuksien ja kortteliin n:o 31067 rajoittuvan nimettömän kadun osuuden yleiseen käyttöön luovuttamisesta olivat eräät henkilöt jättäneet maistraattiin muistutuksensa. Rakennusviraston ilmoituksen mukaan ei kukaan tonttien omistajien edustajista kuitenkaan ollut kiistänyt yleiseen käyttöön luovutettavaksi esitettyjen katuosuuksien täyttävän rakenteeltaan ja kunnoltaan rakennuslaissa ja -asetuksessa säädetty vaatimukset. Sen sijaan asianomaiset olivat vastustaneet luovuttamisesta aiheutuvaa katuosuuden kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden siirtymistä tontin omistajalle, mikä heidän mielestään oli kohtuutonta, koska tonteilta ei ollut kulu-yhteyttä luovutettavaksi esitetyille kaduille. Rakennusvirasto totesi, ettei kadun yleiseen käyttöön luovuttamisen esteenä ollut se, että tontin omistaja pitää siitä aiheutuvaa kadun kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden siirtymistä itselleen eräissä tapauksissa kohtuuttomana, vaan riippuu luovutus siitä, täyttääkö katu rakennuslain 81 §:n vaatimukset. Koska tätä ei ollut kiistettykään, ei rakennusviraston käsityksen mu-

kaan ollut olemassa mitään asiallista perustetta esitettyjen katuosuuksien yleiseen käyttöön luovuttamista vastaan. Asiamiestoimistoa kehoitettiin antamaan maistraatille rakennusviraston esityksen mukainen lausunto (23.2. 601 §).

Maistraatti päätti v. 1966 luovuttaa korttelissa n:o 34164 Pakilantien varrella sijaitsevan tontin n:o 16 kohdalla olevan katualueen yleiseen käyttöön. Tontin omistaja Toivo Kiuru oli lääninhallitukselta pyytänyt päätöksen kumoamista ja korvausta tie- maaksi osoitetun maan haltuunottamisesta ja yleiseen käyttöön luovuttamisesta. Lääninhallitus päätti jättää korvausta koskevan asian toimivaltaansa kuulumattomana tutkittavaksi ottamatta, mutta katsoi, ettei maistraatin olisi tullut luovuttaa ko. katuosuuksia yleiseen käyttöön kuin joko toistaiseksi tai määräajaksi, minkä vuoksi lääninhallitus kumosi ja poisti maistraatin päätöksen ja palautti asian maistraatin uudelleen käsiteltäväksi. Lääninhallituksen päätökseen oli valittaja hakenut muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Koska lääninhallitus oli kumonnut maistraatin päätöksen, ei Kiuru valittajana asiamiestoimiston mielestä ollut oikeussuojan tarpeessa asiassa siltä osin kuin oli kysymys kadun luovuttamisesta yleiseen käyttöön, sillä olihan maistraatin päätös kadun yleiseen käyttöön luovuttamisesta kumottu juuri tuolla lääninhallituksen päätöksellä. Korvausten osalta ei maistraatti ollut tehnyt ratkaisua, joten ne jäivät käsiteltävänä olevan asian ulkopuolelle. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa antamaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle pyydetyn selityksen ja esittämään valituksen hyldättäväksi, mikäli sillä oli tarkoitettu lääninhallituksen päätöksen kumoamista kadun yleiseen käyttöön luovuttamista koskevalta osalta ja että muut valituksessa esitetyt vaatimukset jätettäisiin tutkittavaksi ottamatta (13.4. 1118 §).

Eräiden katujen määrääminen kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi kaduiksi. Tie-

ja vesirakennushallitus päätti v. 1966, ettei Lemisaaren-, Kumpulan-, Kirkonkylän- ja Myllymestarintietä sekä Helsingin- ja Mechelininkatua voitu katsoa sellaisiksi rakennuslain 93 §:ssä tarkoitetuiksi kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi kaduiksi, joiden ajoradan rakentamiskustannuksiin kaupungilla on oikeus saada valtionapua. Kaupunginhallitus valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka antoi kaupungille tilaisuuden vastineen antamiseen tie- ja vesirakennushallituksen lausuntojen johdosta. Yleisten töiden lautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa antamaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle lautakunnan lausunnon mukaisen vastineen (12.10. 2787 §). Korkein hallinto-oikeus päätti 14.11., ettei ollut esitetty syytä muuttaa tie- ja vesirakennushallituksen päätöstä muulla tavoin, kuin että Mechelininkatua on pidettävä kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä katuna, siksi kunnes toisin määrätään (21.12. 3497 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä tie- ja vesirakennushallituksen päätökseen, jossa katsottiin, että sen jälkeen kun Helsingin ohikulkutie oli luovutettu yleiselle liikenteelle ja Helsingin-Turun valtatie siirretty kulkemaan Tarvon moottoritien kautta, ei Muurimestarintie- nimistä katua ollut pidettävä sijaintinsa puolesta ja liikenteelliseltä merkitykseltään kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeänä (1.6. 1672a §).

Paikallistiet. Kaupunginhallitus päätti merkitä tie- ja vesirakennushallituksen 11.5. tekemän päätöksen n:o 1612 ja 23.5. tekemän päätöksen n:o 1737 tiedoksi sekä tyytyä niihin siltä osin kuin päätökset koskivat kaupungin osallistumista alueellaan olevien paikallisteiden ja paikallistieliittymien valtion toimesta v. 1966 tapahtuneen kunnossapidon ja rakentamisen kustannuksiin (6.7. 2072, 2079 §).

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut piirikonttorin

16.5. Viikin — Herttoniemen paikallistien uudesta kustannusarviosta esittämän johdosta huomauttamista (10.8. 2148 §).

Asiamiestoimisto määrättiin edustamaan kaupunkia Santahaminan maantien sekä Koirasaarentien ja Henrik Borgströmintie-nimisen paikallistien päätekohtien määräämistä koskevassa 14.9. pidettävässä katselmuksessa (yjsto 5.9. 6726 §).

Eräiden maanteiden päätekohtien muuttaminen. Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille päätettiin ilmoittaa, että Östersundomin tien osalta olisi tarpeen suorittaa tieasetuksessa edellytetty katselmus yleisen tien päätekohdan muuttamiseksi Helsingin kaupungin alueella (30.11. 3270 §).

Kaupunginhallitus päätti valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen lääninhallituksen 19.12.1966 tekemästä maanteiden päätekohtien määräämistä koskevasta päätöksestä siltä osin kuin se koski Vanhaa Porvoontietä ja Malmin Lentoaseman tiehaara — Malmin lentoasema -maantietä. Korkein hallinto-oikeus oli 27.10. antamassaan päätöksessä hylännyt valituksen (12.1. 141 §, 30.11. 3266 §).

Samaten korkein hallinto-oikeus oli hylännyt kaupungin valituksen, joka koski valtatie n:o 2 sekä Mätäoja I — Mätäoja II-nimisen tien päätekohtien määräämistä (9.11. 3052 §).

Yksityisten teiden kunnossapito. Tielautakunta oli kiinnittänyt huomiota siihen, että kaupungin alueella olevien yksityisten teiden taso oli epätasainen ja osittain epätyydyttävä. Tilanteen parantamiseksi tielautakunta oli esittänyt,

että tutkittaisiin mahdollisuuksia järjestää kaupungin toimesta neuvontaa ja ohjausta yksityisten teiden kunnossapidossa,

että valtion tieviranomaisille tehtäisiin esitys siitä, että valtion toimesta tapahtuvaa yksityisten teiden kunnossapitovalvontaa tehostettaisiin ja liitettäisiin siihen neuvovaa toimintaa sekä että harkittaisiin esityksen tekemistä valtion viranomaisille yksi-

tyisistä teistä annetun lain muuttamiseksi niin, että viranomaisten pakotteellinen valvonta yksityisten teiden kunnossapitoon nähdessä olisi mahdollista myös muuten kuin avustuksen käytön tarkkailun yhteydessä. Yksityisten teiden kunnan parantamiseksi yleisten töiden lautakunta ehdotti mm.

yksityistielain mukaisten tiekuntien perustamista sellaisia teitä varten, joiden osakkaat eivät vielä olleet järjestäytyneet tiekunniksi,

sellaisen ehdon asettamista kaupungin kunnossapitoavustuksen myöntämiselle, että tiekunta myöntää katurakennusosastolle oikeuden valvoa ja tarkistaa teiden kunnossapitoa ja myöntää oikeuden antaa teiden hoidosta tiekunnalle sitä velvoittavia ohjeita ja määräyksiä sekä

katurakennusosaston jo aikaisemminkin antaman neuvonnan keskittämistä tietyille henkilölle esim. katupäällystetoita johtavalle piiri-insinöörille. Ennen sellaisen esityksen tekemistä, että yksityistielakia muutettaisiin viranomaisten pakotteellisen valvonnan laajentamiseksi, olisi lautakunnan mielestä saatava kokemusta siitä, missä määrin lainmuutos enää olisi tarpeellinen lautakunnan esittämien muiden parannustoimenpiteiden jälkeen. Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa huolehtimaan yleisten töiden lautakunnan 22.5. tielautakunnan esityksestä antamassa lausunnossa ehdottamien toimenpiteiden toteuttamisesta, kuitenkin niin ettei vaihtoehtoisesti esitettyyn sanomalehdissä kuuluttamiseen ryhdytä (8.6. 1759 §).

Puuskaniemen väliaikainen tiehoitokunta oli maistraatilta pyytänyt lupaa katkaista liittymän Puuskaniementieltä Matosaarentielle avo-ojalla. Ellei anomukseen suostuttaisi, oli tiehoitokunta pyytänyt maistraattia velvoittamaan Matosaarentien tienpitäjän rakentamaan liittymän määräaikaan mennessä valtion tieviranomaisten vaatimaan kuntoon. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli v. 1963 määrännyt Puuskaniementien

2. Kaupunginhallitus

paikallistieksi, mutta että tien kuntoa ei vastaanottokatselmuksessa hyväksytty, vaan veloitettiin Puuskaniementien väliaikainen tiehoitokunta suorittamaan eräitä etupäässä tieliittymiä koskevia parannuksia. Tällöin olivat melkein kaikki tien vaikutuspiirissä olevat osakkaat vastustaneet kustannuksiin osallistumista. Tie ei siis vielä ollut muuttunut paikallistieksi, mutta toisaalta se ei myöskään kuulunut yksityistielain alaisuuteen. Kun tierummut ja muut liittymärakennelmat olisi jo alun perin jouduttu rakentamaan Puuskaniementiehen yksityisten teiden ja kiinteistöjen liikenteen johtamista varten eikä liittymärakennelmia olisi edes tarvittu muuten kuin yksityisten kiinteistöjen ja teiden takia, kuuluvat tieliittymän rakentamisesta paikallistien edellyttämään kuntoon aiheutuvat kustannukset yksityisten teiden osakkaiden ja suoraan tiehen liittyvien kiinteistöjen omistajien suoritettaviksi. Yleisten töiden lautakunta esitti, että maistraatti pyytäisi, että valtio tielain voimaantulon 6 §:ssä sille myönnettyä oikeutta käyttäen itse suorittaisi Puuskaniementien saattamisen vaadittuun kuntoon ja ao. tie- ja vesirakennuslaitoksen piiri-insinöörin tehtäväksi annettaisiin selvittää toimittamansa katselmuksen perusteella, miten kustannukset asianosaisten kesken olisi jaettava. Kaupunki, jolla on tien vaikutuspiirissä kiinteää omaisuutta, osallistuisi kustannuksiin sen mukaisesti, kuin sen osoitetaan hyötyvän tieliittymästä ym. parannustoista. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille yleisten töiden lautakunnan esittämän mukaisen lausunnon (10.8. 2151 §).

Teiden kunnossapitoon myönnettyt avustukset. Yksityisistä teistä annetun lain 95 §:n mukaisen avustuksen kaupunginhallitus myönsi seuraaville tiekunnille v:n 1966 kunnossapitokustannuksiin sillä ehdolla, että tiekunta myöntää katurakennusosastolle oikeuden valvoa ja tarkastaa teiden kunnossapitoa ja oikeuden antaa teiden hoidosta tiekunnalle sitä velvoittavia ohjeita ja määräyk-

siä: Paloheinän tiekunnalle 2 000 mk (16.3. 847 §); Pakilan tiekunnalle 3 500 mk (16.3. 849 §); Vesalan tiekunnalle 2 500 mk (17.8. 2193 §) ja Ramsöuddin yksityistien tiehoitokunnalle 10 000 mk (21.9. 2601 §).

Eräiden viemärisuunnitelmien vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Vartiokylän teollisuusalueen viemärisuunnitelman ja Vartiokylän pumppaamon painejohdon ja sen jatkeena olevan viemäripiirustukset, Mellunkylän kokoojaviemäripiirustukset, Kontulan kerrostaloalueen lounaisosan viemärisuunnitelman, Laajasalonkaaren ja Laajasalontien itäpuolella olevan alueen viemäripiirustukset sekä Vähäniityntien viemäri jatkamissuunnitelman (16.2. 550 §, 30.3. 981 §, 6.4. 1039 §, 17.8. 2201 §, 21.9. 2587 §).

Viemäryöt. Kaupunginhallitus myönsi tarvittavat määrärahat seuraavia viemäritöitä varten: 18 000 mk Vesilinnankadun sadevesikourun ja -viemäriin rakentamiseen (12.1. 138 §); Konalan, Pitäjänmäen ja Marttilan viemäreitä varten 250 000 mk, Etelä-Kaarelan viemäreitä varten 350 000 mk, Pakilan viemäreitä varten 450 000 mk, Paloheinän viemäreitä varten 400 000 mk, Malmi—Tapaninkylän viemäreitä varten 100 000 mk, Ala-Malmin viemäreitä varten 250 000 mk, Pukinmäen viemäreitä varten 300 000 mk, Myllypuron omakotialueen viemäreitä varten 150 000 mk, Vartioharjun viemäreitä varten 300 000 mk, Konalan teollisuusalueen viemäreitä varten 50 000 mk ja Marjaniemen viemäreitä varten 250 000 mk (12.1. 140 §, 29.6. 1997 §); 13 000 mk jätevesiviemäriin rakentamiseksi Lauttasaaren korttelin n:o 31010 tontille n:o 15 (26.1. 295 §); 75 000 mk eräiden Vihdintien sade- ja likavesiviemärien rakentamiseen (18.5. 1478 §); 90 000 mk viemäriin rakentamiseksi Suoja-Pirtti yhdistyksen hoitokodin ja asuntolan suunnitellulle tontille Siltämäen tilalla RN:o 7⁶²⁰ (17.8. 2202 §); 40 000 mk Kulo-saareissa Kärkikallionkujan koillispuolella sijaitsevien tilojen RN:o 1⁷⁷⁷ ja 1⁸²⁶ viemäriin

rakentamista varten (21.9. 2583 §); 62 000 mk Laajasalon viemäritöihin (7.12. 3348 §) sekä 350 000 mk Laajasalon kerrostaloalueen viemäritöihin (21.12. 3498 §).

Kaupunginhallitus valitti v. 1964 korkeimpaan hallinto-oikeuteen Herttoniemen puhdistamon jätevesien johtamista koskevasta lääninhallituksen päätöksestä. Lääninhallitus oli välipäätöksellään pyytänyt selvitystä Tammisaloon viemäritöistä. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan oli Tammisaloon viemäreistä rakentamatta vain n. 170 m:n pituinen osuus Aioranta-nimisellä kadulla ja sen koillispuolella. Viemäroimättä oli siis vain 8 tonttia Tammisaloon eteläosassa, mistä ei valu vesi Porolahteen eikä Loppilahteen. Asiamiestoimistoa kehoitettiin antamaan lääninhallitukselle lautakunnan lausunnon mukainen selvitys (24.8 2303 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin viemäroimisen aloittamiseksi heti Kontulan osa-alueen eteläosan asemakaavan vireillä olevan vahvistamisen jälkeen (2.2. 388 §).

Bostads Ab Sydremmaren -nimisen yhtiön anomuksesta kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston, edellyttäen että v:n 1968 talousarvioon hyväksytään tarvittava määräraha, rakentamaan viemärin Isonmastontiehen Vuosaaressa (9.11. 3035 §).

Yleisjaosto myönsi rakennusvirastolle luvan korttelissa n:o 30097 sijaitsevalla tontilla olevan Munkkiniemen kansakoulun sadevesiviemärin rakentamiseen koulutontin ja Professorintien välisen puistoalueen kautta (yjsto 6.6. 6186 §).

Seuraaville yhteisöille ja yksityisille myönnettiin eräin ehdoin, mm. 6 kk:n irtisanomisajoin, lupa yksityisen viemärin rakentamiseen:

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisuterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle 13. kaupunginosassa olevan Hietaniemenkadun katualueelle. Lupa oli

voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 400 mk (yjsto 16.5. 6008 §);

Kiinteistöyhtymä Paula, Maila ja J. N. Mikkolalle viemärin rakentamiseen Oulunkylän korttelin n:o 28097 tontilta n:o 4 puistoalueelle. Lupa oli voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 50 mk ja lupaehtojen rikkomisesta enintään 1 000 mk:n sopimussakko (yjsto 7.3. 5499 §);

fil. tri. Mauri Tommilalle viemärin rakentamiseen puistoalueelle Oulunkylän korttelin n:o 28101 tontilta n:o 5, Töllinmäki 7, kertakaikkinen korvaus 60 mk (yjsto 19.9. 6827 §);

Pentti ja Pirkko Koivulehdolle lupa viemärin rakentamiseen Munkkiniemen korttelissa n:o 30036 sijaitsevan tontin, Nuottakuja 4:n kohdalle. Lupa oli voimassa toistaiseksi ja kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 21.2. 5412 §);

Asunto-oy Hakantalot -nimiselle yhtiölle lupa viemärin tarkastuskaivon rakentamiseen 30. kaupunginosassa olevalle Huopalahdentielle, Huopalahdentie 4—6. Lupa oli voimassa toistaiseksi, kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 27.12. 7643 §);

Asunto-oy Viklakuja 5 -nimiselle yhtiölle lupa sadevesiviemärin rakentamiseen korttelin n:o 31076 tontilta n:o 3, Viklakuja 5, kertakaikkinen korvaus 300 mk (yjsto 13.6. 6253 §);

Julius Tallbergin perikunnalle lupa sade- ja jätevesiviemärin rakentamiseen korttelin n:o 31137 tontilta n:o 7, Vattuniemenkatu 2, puisto- ja katualueelle, kertakaikkinen korvaus 1 000 mk (yjsto 14.11. 7300 §);

Asunto-oy Vuorikumuntie 12 -nimiselle yhtiölle lupa vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen Konalan korttelin n:o 32013 tontilta n:o 2 Vähätuvantie-nimiselle katualueelle tilojen RN:o 3¹³⁹ ja 2³²⁵ muodostaman puistoalueen kautta (yjsto 31.1. 5252 §);

Vaneriyhtymä Numminen ja Kumppanit -nimiselle kommandiittiyhtiölle lupa viemärin rakentamiseen Konalan korttelin n:o 32040 tontilta n:o 2 Ristipellontien yleiseen

2. Kaupunginhallitus

viemäriin liitettäväksi puistoalueen kautta, lupa oli voimassa toistaiseksi (yjsto 3.10. 6954 §);

Timo Lempiselle lupa viemäriin rakentamiseen korttelin n:o 34007 tontilta n:o 1, Kansankuja 1, Rakennusmestarintielle olevaan viemärikaivoon 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (yjsto 23.5. 6070 §, 27.6. 6359 §, 18.7. 6482 §);

asuntotuotantotoimistolle lupa viemärikanavan rakentamiseen Jakomäen korttelin n:o 41200 tontilta n:o 1 Kankarepolun katu-alueetta pitkin (yjsto 7.2. 5318 §);

Aili Granlundille lupa umpikaivon rakentamiseen Tapanilan kylän korttelissa n:o 41104 sijaitsevilta tiloilta RN:o 6¹⁶⁵ ja 6⁵⁷¹ johdettavia jätevesiä varten (yjsto 25.4. 5863 §);

Kiinteistö Oy Siilitie 14 -nimiselle yhtiölle lupa tonttivilmäriin rakentamiseen Siilitiehen Herttoniemen korttelin n:o 160 tontilta n:o 1. Lupa myönnettiin korvauksetta (yjsto 28.3. 5653 §);

Asunto Oy Alakiventie 1 -nimiselle yhtiölle lupa viemäriin rakentamiseen katualueelle Myllypuron korttelin n:o 45143 tontilta n:o 2, Alakiventie 1, 200 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (yjsto 23.5. 6067 §, 15.8. 6609 §);

Kauppa Hallenberg Oy:lle lupa Malmilla korttelissa n:o 38171 sijaitseville tonteille n:o 8 ja 9, Harkkoraudantie 8—10, rakennettavien uudisrakennusten viemärien rakentamiseen eräillä ehdoilla 100 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (yjsto 27.6. 6362 §).

Yleisjaosto myönsi Kuorma-autojen Tilauskeskushdistykselle luvan vesi- ja viemäri- sekä kaasujohtojen rakentamiseen yhdistyksen Herttoniemessä hallitsemalta 4 000 m²:n suuruiselta vuokra-alueelta puistoalueeksi suunnitellun alueen kautta Linnanrakentajantielle. Irtisanomisaika oli 3 kk ja kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 18.7. 6480 §).

Bostads Ab Styrbord -nimiselle yhtiölle myönnettiin anomuksesta ja eräillä ehdoilla

lupa paineviemäriin rakentamiseen Kontulan korttelin n:o 47031 tontilta n:o 3 Leikkikuja, Lampipolku ja Isännänpolku nimisille katu-alueille (yjsto 7.2. 5315 §).

Yleisjaosto myönsi Asunto-oy Arabianmäki -nimiselle yhtiölle oikeuden liittää Toukolan korttelin n:o 905 tontti n:o 3 Hämeentiellä sijaitsevaan vesi- ja viemäri-verkostoon sekä rakentaa yksityinen vesi- ja viemärijohto tontilta puistoalueen kautta. Lupa myönnettiin eräillä ehdoilla 500 mk:n korvausta vastaan, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 11.7. 6446 §).

Asuntosäästäjät-yhdistykselle myönnettiin eräin ehdoin lupa Vuosaassa Airoparinttiessä ja Keulatiessä sijaitsevan yleisen viemäriin alentamiseen ehdotetulla tavalla (yjsto 27.6. 6363 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1964 tekemäänsä päätöstä, antaa omasta puolestaan Sanoma Oy:lle luvan 5. kaupunginosan kortteliin n:o 89 suunnitellun rakennuksen maanalaisiin kellareihin sijoitettavien viemärivereden pumppaamon ja kattilahuoneen alaosien ulottamiseen rakennusjärjestyksen 31 §:n määräämää enimmäissyvyyttä syvemmälle, kuitenkin enintään tasoon —3 sekä muuten em. päätöksen mukaisilla ehdoilla (12.1. 114 §).

Valtion eläinlääketieteellisen korkeakoulun kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus:

Suomen valtio myöntää Helsingin kaupungille oikeuden rakentaa viemäritunnelin eläinlääketieteellisen korkeakoulun hallussa olevan Helsingin kaupungin 21. kaupunginosassa sijaitsevan korttelin n:o 649 tontin n:o 6 alitse liitekartan merkintöjen mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Helsingin kaupunki on velvollinen korvaamaan viemäriin rakentamisesta korkeakoululle tai muille mahdollisesti aiheutuvat vahingot ja haitat.

2) Helsingin kaupunki on velvollinen siirtämään kysymyksessä olevan tunneliviemäriinsä, mikäli korkeakoulun tontille tulevaisuudessa on välttämätöntä rakentaa tiloja,

joiden käyttöä viemäri tulisi oleellisesti haittaamaan.

3) Valtio ei vastaa sellaisista vahingoista tunneliviemäriille, jotka voivat aiheutua valtion toimesta tontilla suoritettavista rakennus- ja louhintai- tai muista töistä.

Sopimuskirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, joista yksi Helsingin kaupungille, yksi maatalousministeriölle ja yksi eläinlääketieteelliselle korkeakoululle (9.2. 455 §).

Seuraaville yhtiöille, yhdistyksille ym. myönnettiin erinäisin ehdoin lupa johtaa jätevesiä kaupungin yleiseen viemärlaitokseen: Helsingin Yliopiston Ydinfysiikan laitokselle Kruununhaan korttelin n:o 140 tontilta n:o 20 (yjsto 10.10. 7017 §); Bostads Ab Hoppet -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 131 tontilta n:o 4, Oikokatu 4 (yjsto 7.11. 7248 §); Helsingin Osakepankille Keskuskatu 5:ssä olevalta tontilta (yjsto 8.8. 6572 §); Asunto-oy Ruoko -nimiselle yhtiölle 3. kaupunginosan korttelin n:o 51 tontilta 12, Korkeavuorenkatu 24 (yjsto 17.10. 7054 §); Postisäästöpankille korttelin n:o 47 tontilta n:o 10 ja 11, Unioninkatu 22 ja 24 (yjsto 17.10. 7055 §, 27.12. 7642 §); Marimekko Oy:lle 10. kaupunginosan korttelin n:o 274 tontilta n:o 2, Työpajankatu 2 (yjsto 27.12. 7641 §); Asunto Oy Tasangolle 11. kaupunginosan korttelin n:o 331 tontilta n:o 25, Hämeentie 28 (yjsto 5.9. 6727 §); Rakennustoimisto Jussi Ketolalle korttelin n:o 316 tontilta n:o 33, Wallininkatu 9 (yjsto 21.11. 7345 §); Asuahuolto Lyx -nimiselle yhtiölle 12. kaupunginosan korttelin n:o 355 tontilta n:o 32, Kirstinkatu 11 (yjsto 15.8. 6614 §); Asunto Oy Tunturilaaksonkatu 5 -nimiselle yhtiölle 13. kaupunginosan korttelin n:o 424 tontilta n:o 5, Tunturikatu 5 (yjsto 15.8. 6611 §, 26.9. 6882 §); Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:lle korttelin n:o 31120 tontilta n:o 10, Itälähdenkatu 2 (yjsto 4.4. 5709 §); Oy Soffcolle korttelin n:o 31119 tontilta n:o 3, Särkiniementie 15 (yjsto 18.4. 5805 §); Kirjapaino Kvartto Oy:lle korttelin

n:o 31132 tontilta n:o 5, Perttulantie 5 (yjsto 19.9. 6828 §); Metro-Auto Oy:lle Viikissä olevalta tilalta RN:o 2¹³, Hernepellonkuja 12 (yjsto 15.8. 6613 §); Erkki Tetrille Suutarilan tontilta RN:o 7⁶⁰³ (yjsto 3.1. 5051 §); sähkölaitokselle Suurmetsän korttelin n:o 41213 tontilta n:o 1, Kankaretie 4 (yjsto 26.9. 6885 §); Sorvaajankadun Kiinteistö Oy:lle korttelin n:o 43066 tontilta n:o 1 (yjsto 4.7. 6406 §); liikenn. Erkki Immoselle ja Sockenbacka FBK:lle Fjälldahl-nimiseltä tilalta RN:o 12 Espoon kauppalan Mäkkylän kylässä (yjsto 8.8. 6559 §); Martti Taipaleelle Mäkkylän kylässä olevalta tilalta RN:o 7⁴⁶ (yjsto 19.9. 6819 §, 21.11. 7338 §).

Yleisjaosto päätti, ettei kaupungin puolesta ollut estettä luvan myöntämiseen Sinituote Einto & Einto -nimiselle yhtiölle teollisuusjätevesien johtamiseen yhtiön omistamista Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevista teollisuuslaitoksista maalaiskunnan yleiseen viemärlaitokseen toistaiseksi eräillä ehdoilla (yjsto 18.4. 5804 §).

Samaten yleisjaosto päätti Helsingin maalaiskunnan rakennusvirastolle annettavassa lausunnossaan puoltaa luvan myöntämistä Korson Pika-Pesu -nimiselle toiminimelle teollisuusjätevesien johtamiseen maalaiskunnan yleiseen viemärlaitokseen eräillä ehdoilla (yjsto 31.10. 7192 §).

Yleisjaosto päätti myöntää rovasti Niilo Mustalalle luvan jätevesien johtamiseen Espoon Laajalahden kauppalanosassa, Kirkkonummentie 39, ja op. Väinö Saraluomalle samassa kauppalanosassa, Kirkkonummentie 37, kaupungin omistaman maan kautta eräillä ehdoilla ja edellyttäen, että Espoon kauppalan terveydenhoitolautakunta omalta osaltaan suostuu kauppalan puolesta anomukseen. Luvasta oli kummankin suoritettava 50 mk:n kertakaikkinen korvaus (yjsto 20.6. 6307, 6308 §).

Yleisjaosto teki kertomusvuonna joukon päätöksiä myöntäen eräille asunto-osakeyhtiöille, yhteisöille ja yksityisille henkilöille luvan johtaa tonteiltaan jätevesiä joko me-

reen tai avo-ojaan seuraavissa kaupunginosissa, eräissä tapauksissa luvat myönnettiin korvauksetta: 1. kaupunginosa, Tervasaari (yjsto 15.8. 6612 §); 8. kaupunginosa, Katajanokka (yjsto 4.12. 7457 §); 31. kaupunginosa, Koivusaari, Lauttasaari (yjsto 28.2. 5451 §, 2.5. 5912 §); 33. kaupunginosa, Etelä-Kaarela (yjsto 15.8. 6608 §); 34. kaupunginosa, Pakila (yjsto 11.4. 5767 §); 37. kaupunginosa, Pukinmäki (yjsto 7.11. 7247 §); 38. kaupunginosa, Malmi (yjsto 18.4. 5806 §); 39. kaupunginosa, Tapanila (yjsto 28.2. 5450 §, 30.5. 6141 §, 26.9. 6886 §); 40. kaupunginosa, Suutarila ja Ala-Tikkurila (yjsto 9.5. 5969 §, 30.5. 6142 §, 27.6. 6360 §, 24.10. 7119 §, 19.12. 7560 §); 41. kaupunginosa, Tapaninkylä, Suurmetsä, Puistola (yjsto 2.5. 5913 §, 23.5. 6069 §, 27.6. 6361 §, 15.8. 6610 §, 24.10. 7117 §, 19.12. 7559 §); 42. kaupunginosa, Kulosaari (yjsto 7.3. 5498 §); 43. kaupunginosa, Herttoniemi (yjsto 21.2. 5414 §, 11.7. 6457 §); 45. kaupunginosa, Marjaniemi, Myllypuro, Herttoniemi (yjsto 17.1. 5168 §, 31.1. 5262 §, 14.2. 5365 §, 21.3. 5628 §, 18.4. 5802 §, 23.5. 6068 §, 11.7. 6455, 6456 §, 19.9. 6826 §); 46. kaupunginosa, Tali (yjsto 26.9. 6887 §); 49. kaupunginosa, Laajasalo (yjsto 21.2. 5413 §, 11.7. 6447 §, 22.8. 6663 §, 24.10. 7118 §); 52. kaupunginosa, Suomenlinna (yjsto 18.4. 5803 §); 54. kaupunginosa, Vuosaari (yjsto 30.5. 6140 §).

Suomen Pelastusarmeijan säätiön kanssa päätettiin tehdä seuraava sopimus Päivölän lastenkodin jätevesien johtamisesta säätiön v. 1964 Sipoon kunnan Massbyn kylään rakentamaa viemäriä pitkin säätiön omistaman Träskisbacka-nimisen tontin lävitse Särkilampeen:

1) Helsingin kaupunki oikeutetaan johtamaan Päivölän lastenkodin jätevedet Suomen Pelastusarmeijan Säätiön vuonna 1964 Sipoon kunnan Massbyn kylään rakentamaa viemäriä pitkin säätiön omistaman Träskisbacka-nimisen tontin läpi Särkilampeen.

2) Kaupunki sitoutuu vastaamaan Päivö-

län lastenkodin viemärin kunnossapitokustannuksista Päivölän lastenkodin ja Pelastusarmeijan nuorisokeskuksen viemärin liittymäkohtaan asti.

3) Kaupunki ja säätiö vastaavat kumpikin puoleksi säätiön rakentaman viemärin kunnossapitokustannuksista viemärin Särkilammessa olevan suuaukon sekä Päivölän lastenkodin ja Pelastusarmeijan nuorisokeskuksen viemärin liittymäkohdan väliseltä osalta.

4) Kaupunki maksaa säätiölle kertakaikkisena korvauksena viemärin teosta kaikkine laitteineen 1 700 mk.

5) Muilta osin noudatetaan voimassa olevan vesilain säännöksiä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopimuspuolelle.

Rahatoimistoa kehoitettiin sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen suorittamaan säätiölle kertakaikkisena korvauksena 1 700 mk (16.2. 555 §).

Yleisjaosto päätti muuttaa dipl. ins. B. Heimbürgerille v. 1966 myönnetyn viemärimisluvan ehtoja (yjsto 28.2. 5448 §).

Mellunkylän tilojen RN:o 2¹⁴⁴ ja 3¹⁴⁸ omistajille Karl Wickströmille ym. päätettiin suorittaa yht. 1 400 mk korvauksena Mellunkylä-Vuosaari kokoojaviemärin rakentamisesta aiheutuneesta haitasta ja vahingosta (yjsto 23.5. 6066 §) sekä suutariliikkeenharj. Väinö Piriselle 680 mk:n suuruinen korvaus hänen liikkeeseensä tunkeutuneen viemäriveden aiheuttamista vahingoista (yjsto 22.8. 6662 §).

Kaupunginpuutarha ja Talin taimisto. Kaupunginhallitus hyväksyi Kauppapuutarhaliitolta tilatut kaupunginpuutarhan uuden kasvihuoneen ja Talin taimiston kasvihuoneen pääpiirustukset (6.4. 1035 §).

Leikkikentät. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat Vallilan leikkikentän majan pääpiirustukset n:o 1—4. Majan rakentamisessa oli otettava huomioon lastentarhain lautakunnan 13.4. 1967 antamassa lausunnossa tehdyt huomautukset.

Vuoden 1966 talousarvioon uusia lastentarharakennuksia varten merkittyjen osamäärärahojen jakoa muutettiin siten, että uusien lastentarhojen ja leikkikentän majojen suunnittelua varten varatusta, 50 000 mk:n suuruudesta määrärahaa siirrettiin 45 000 mk käytettäväksi leikkikentän ja majan rakentamiseen Vallilan kentälle (5.5. 1344 §).

Samaten kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatiman Puotinharjun leikkikentän majan piirustuksen n:o 1 sekä 18.2. muutetun piirustuksen n:o 2. Rakentamistyö saatiin toteuttaa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti (5.5. 1345 §, 6.7. 2091 §).

Puhdistamot. Jäteveden puhdistamojen rakentamiseen, laajentamiseen ja täydentämiseen v:n 1966 talousarvioon merkityistä varoista kaupunginhallitus myönsi seuraavat määrärahat: 600 000 mk Munkkisaaren puhdistamon töiden loppuun saattamista varten (27.4. 1245 §); 70 000 mk Laajasalon puhdistamon viimeistelyä varten (26.10. 2902 §); 2 mmk Herttoniemen puhdistamon töiden jatkamista varten (18.5. 1477 §); 1.386 mmk Kyläsaaren puhdistamon töiden jatkamiseen (22.6. 1936 §) ja 100 000 mk jätevedenpuhdistamoihin liittyvien ruoppaus ym. töiden suorittamiseen (4.1. 62 §).

Kaupunginhallitus vahvisti Insinööritoimisto Vesi-Hydron laatimat Kyläsaaren puhdistamon vesiaseman pääpiirustukset sekä Arkkitehtitoimisto K. R. Lindgrenin laatimat esikäsittelyrakennuksen ja puhallinaseaman pääpiirustukset. Puhdistamon rakennustöihin myönnettiin 4 mmk (28.9. 2646 §, 19.10. 2843 §).

Vuosaaren puhdistamoa varten päätettiin varata rakennusviraston laadituttaman piirustuksen n:o 0567 mukainen alue. Asiamiestoimistoa kehoitettiin hakemaan vesioikeuden lupa puhdistamon, sen poistojohtoon ja ilmastuksella tehostetun lammikon käyttämiseen (16.2. 501 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon jäteveden puhdistamojen

rakentamiseen ja laajentamiseen ym. merkitystä siirtomäärärahaa 1 mmk Talin puhdistamon rakennustöihin, 2 mmk Viikin puhdistamon rakennustöihin, 2 mmk Vuosaaren puhdistamon rakennustöihin ja 150 000 mk merivesitutkimuksiin ym. (31.8. 2391 §); 150 000 mk Lauttasaaren pumppaamon johtotöiden aloittamiseen (14.12. 3423 §) sekä 75 000 mk lumensulatuspaikan rakentamiseen Talin puhdistamon yhteyteen (9.11. 3050 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Länsi-Suomen vesioikeuden 14.1.1967 tekemään päätökseen, jolla vesioikeus oli myöntänyt kaupungille luvan Herttoniemen biologisessa puhdistamossa puhdistetun jäteveden johtamiseen Porolahden ja Loppilahden ohi Tullisaarenselän Yliskylänlahden pohjoisosaan 1.6.1966 päivätyssä piirustuksessa n:o 8500/227 merkittyyntä kohtaan toistaiseksi ja siihen saakka kunnes kaupungin hakemuksesta vireillä olevassa jätevesikysymyksen kokonaisratkaisua koskevassa asiassa annettavassa päätöksessä asiasta määrätään, noudattaen vesilain säännöksiä sekä eräitä lupaehtoja (9.2. 444 §).

Sitten kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston 20.6. tekemän päätöksen luvan anomisesta Länsi-Suomen vesioikeudelta Herttoniemen puhdistamon jätevesien johtamiseen Tullisaaren selälle korkeimman hallinto-oikeuden v. 1966 (ks.s. 227) antamassa päätöksessä asetetun, 22.6.1967 päättyvän määräajan jälkeen edelleen, kuitenkin kauintaan 31.10.1967 saakka, koska Tullisaaren selälle jätevettä johtava poistojohto ei ollut valmistunut v. 1966 asetetussa määräajassa (22.6. 1941 §, yjsto 20.6. 6303 §).

Merkittiin tiedoksi, että vesioikeus oli 3.8. myöntänyt kaupungille oikeuden jäteveden johtamiseen Herttoniemen laajennetusta biologisesta jätevedenpuhdistamosta Porolahti ja Loppilahti nimisiin merenlahtiin kauintaan 31.10. saakka eräillä ehdoilla (24.8. 2300 §).

Hammaslääkäri Ulla-Maija Wilska-Löfgren oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Länsi-Suomen vesioikeuden 8.10.1966 antamasta hylkäävästä päätöksestä asiassa, joka koski valittajan vireille panemaa jäteveden Nordsjönlahteen johtamisen rajoittamista tarkoittavaa virka-apuhakemusta. Vesioikeus oli pyytänyt kaupungin vastinetta asiasta. Rakennusvirasto uudisti asiasta aikaisemmin lausumansa, sekä mainitsi lisäksi, että Vuosaaren hapetuslammikko on välttämätön nopeasti kehittyvän alueen jätevesien puhdistuksen hoitamiseksi siihen saakka, kunnes aktiivilietemenetelmällä toimiva puhdistamo saataisiin käyttöön. Vesioikeuden 1.10.1966 antaman päätöksen mukaisesti rakennusvirasto oli ryhtynyt hankkimaan ilmastuslaitteita hapetuslammikon toiminnan tehostamiseksi sekä ryhtynyt laatimaan lopullista suunnitelmaa Lilla Bastön eteläpuolelle johtavan purkujohdon rakentamiseksi. Tämän johdon valmistuttua ei Nordsjönlahteen tultais laskemaan jätevesiä. Asiamiestoimistoa kehoitettiin antamaan Länsi-Suomen vesioikeuden pyytämä vastine rakennusviraston lausunnon mukaisesti (4.1. 68 §).

Lumen- ja jätteidenkaatopaikat. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki osallistuu Pasilan entisen kaatopaikan tasoituskustannuksiin 2/3:lla todellisista, hyväksyttävistä kustannuksista, jotka valtionrautatiellä 18.3. allekirjoitetun pöytäkirjan mukaan on ko. töistä. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin suorittamaan kustannukset jätteiden käsittelypaikkojen kustannuksia ja hoitoa varten merkityistä määrärahoista, niitä enintään 240 000 mk:lla ylittäen (8.6. 1754 §).

Espoon kauppalalle päätettiin esittää, että Helsingin kaupungin ja Espoon kauppalan puoleksi omistama Iso-Huopalahden vesijättö täytettäisiin käyttämällä sitä kaupungin ja kauppalan yhteisenä kaatopaikkana samoja työmenetelmiä noudattaen kuin Iso-Huopalahden nykyisellä kaatopaikalla noudatetaan sekä että kaatopaikan käytöstä aiheutuvat kustannukset jaettaisiin käyttömäärien mukaan. Rakennusvirastoa kehoitettiin sopimaan Espoon kauppalan kanssa

kaatopaikan yhteiseen käyttöön liittyvistä lähemmistä ehdoista siten, että alueen täyttö ja kunnostaminen täytön jälkeen tapahtuisi yhtenäisen ja alueen vastaisia käyttösuunnitelmia vastaavan suunnittelun mukaisesti (13.4. 1114 §).

Kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa, kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistövirastoa, satamalaitosta sekä urheilu- ja ulkoiluvirastoa yhteistyössä laatimaan nopeasti väliaikaisen ohjelman lumenkaatopaikkojen asialliselle sijoittamiselle ja muulle mahdolliselle lumen hävittämiseksi rantojen likaantumisen estämiseksi (14.12. 3421 §).

Oulunkylässä Mikkolantien varrella oleva lumenkaatopaikka päätettiin talveksi 1967/68 siirtää Pukinmäenkaaren eteläpuolelle ja korttelin n:o 37038 länsipuolella olevalle alueelle (10.8. 2146 §).

Täyttöalueet. Rakennusvirasto oikeutettiin aloittamaan täyttötöitä 49. kaupunginosan Yliskylän osa-alueelle suunnitellun urheilu- puiston alueella ja sen pohjoispuolella olevalla koulutontilla katurakennusosaston laatiman täyttösuunnitelman mukaisesti sekä poistamaan alueelta tarvittaessa sillä oleva ruokamulta. Alueella tehtäviä ojajärjestelyjä ja kuntoonpanotöitä varten myönnettiin 10 000 mk (1.6. 1689 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston laajentamaan Paloheinän täyttöaluetta kiinteistöviraston geoteknillisen toimiston karttapiirroksen n:o 50701/23.4. 1965 osoittamalla tavalla noudattamalla täyttökorkeuksissa asemakaavaosaston ohjeita (26.10. 2905 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston piirustuksessa n:o 12455/10.8.1965 esitetyn suunnitelman Poro- ja Loppilahden vesialueilla suoritettavista ruoppauksista ja suunnitelmassa esitettyjen alueitten I—III käyttämisen täyttöalueina sekä täyttöalueen IV tilalle asemakaavaosaston ko. piirustukseen merkitsemän paikan Abraham Wetterin tien jyrkän mutkan lounaispuolella kuitenkin niin, että ruoppaus- ja täyttösuunnitelma

sopeutetaan puisto-osaston laadittutamaan puistosuunnitelmaan esitetyt ohjeet huomioon ottaen. Kiinteistövirastoa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin työ- ym. lupien hankkimiseksi alueella suoritettavia töitä varten (1.11. 2978 §).

Täyttöaluetoimikunnan käytettäväksi myönnettiin 20 000 mk Talosaaren alueella suoritettaviksi suunniteltujen täyttöjen edellyttämien geoteknillisten selvitysten aiheuttamien kustannusten maksamista varten (9.2. 456 §).

Ojat. Rakennusvirastoa kehoitettiin avaamaan tarvittavat ojat Tattarisuon teollisuusalueen pintavesien poisjohtamiseksi. Tarkoitukseen myönnettiin 25 000 mk (19.1. 223 §).

Hiekkasiilot. Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat Alppilan hiekkasiilojen pääpiirustukset. Rakennusvirastoa kehoitettiin tasoittamaan länsipuolella olevan hiekkasiilon täyttöluukun ympäristö n. 10 m:n säteellä sekä huolehtimaan tarpeellisten teiden kunnossapidosta ja hoidosta vuokra-alueella (31.8. 2394 §).

Eläintarhanlahden ruoppaaminen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan antaa rautatiehallitukselle luvan Helsingin—Pasilan ratapenkereen leventämiseen liittyvän Eläintarhanlahden ruoppauksen suorittamiseen mm. sillä ehdolla, että luvan saaja sopii urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa venelaiturien mahdollisista siirroista (26.10. 2932 §).

Puiden rauhoittaminen ym. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin Pakilassa sijaitsevan Koulutuvantien katupiirustuksia laadittaessa ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon katualueella olevien puiden säilyttäminen suunnittelemalla ajorata n. 5 m:n levyiseksi ja sijoittamalla sen asemakaavaan merkityn katualueen eteläreunaan sekä katua rakennettaessa mikäli mahdollista säilyttämään ajoradan ulkopuolelle jäävät puut (5.5. 1355 §) sekä Pihlajamäen eteläosassa sijaitsevan ns. Näköalakallion alueen puistotöitä suunniteltaessa ottamaan huomioon alueelle tunnusomaisen luonnon ja

kasvillisuuden säilyttämisen (25.5. 1600 §).

Kaupunginhallitus päätti peruttaa v. 1958 tekemänsä päätöksen Munkkiniemessä Kaartintorpan pihamaalla kasvavan koivun rauhoittamisesta (9.2. 426 §).

Jäteöljyjen hävittäminen. Öljytuotteiden käytön lisääntyminen on tuonut muassaan myös jäteöljykysymyksen. Kaupunginhallitus antoi v. 1966 (ks.s. 276) yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi jäteöljyasian selvittämisen. Puhtaanapito-osasto, joka valmisti asiaa edelleen, oli ehdottanut joko oman laitoksen rakentamista tai tehtävän antamista jonkin alalle erikoistuneen teollisuuslaitoksen tehtäväksi. Kun oman laitoksen rakentaminen maksaisi alustavan arvion mukaan n. 2 mmk, kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan antamaan jäteöljyn käsittelyn ja hävittämisen alalle erikoistuneen yrityksen tehtäväksi seuraavilla ehdoilla: kaupunki vuokraa tällaiselle yhtiölle 30 v:ksi runsaan hehtaarin suuruisen tontin kaupungin normaaleja vuokraehtoja ja -hintoja soveltaen tarkoitukseen sopivaksi katsottavasta paikasta, esim. Laajasalon öljysataman alueelta; yhtiö saa harjoittaa tällä tontilla myös muiden aineiden kuten liuottimien, maaliaineiden ym. kemikaalien vastaavaa puhdistusta ja kauppaa; yhtiö on oikeutettu ottamaan laitoksissaan vastaan myös öljyjä ym. tuotteita, jotka tulevat Helsingin kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolelta; yhtiö on oikeutettu perimään jäteöljyn tuojilta määrätyn taksan mukaisen jäteöljyn hävitysmaksun; yhtiö sitoutuu vastaanottamaan, käsittelemään ja hävittämään kaiken Helsingin kaupungin alueelta tulevan jäteöljyn ja öljyjätteen niin, ettei kaupungin tarvitse mitään vastaavaa omaa laitosta rakentaa ja ettei kaupungin tarvitse maksaa yhtiölle mitään tästä hävitysvollisuudesta; kaupunki saa asettaa jäsenen yhtiön valvontaelimiin ja tulla mukaan osakkaaksi, mikäli kaupunki niin haluaa. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin vuok-

2. Kaupunginhallitus

raamaan edellä tarkoitettulle yritykselle sopiva tontti kaupungin alueelta (22.6. 1933 §).

Muistomerkit. Kaupunginhallitus myönsi 15 000 mk valaistuslaitteiden hankkimiseksi ja asentamiseksi Sibelius-monumentin valaisemista varten sekä 500 mk tilapäisestä valaistuksesta aiheutuvan vuokran maksamiseksi Otto Wuorio Oy:lle (21.9. 2570 §). Monumentin maasto- ja pystytystöiden lopullisten kustannusten maksamista varten myönnettiin 40 355 mk (7.12. 3349 §).

Miina Sillanpään muistomerkin perustusta ja sähkötyöt päätettiin suorittaa kaupungin kustannuksella. Tarkoitukseen myönnettiin 11 700 mk (25.5. 1601 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rauhanpatsastoimikunnan pystyttämään rauhanpatsaan Kaivopuiston rannassa Porrastien kohdalla olevalle aukiolle asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 5944/14.6.1967 ilmenevään paikkaan sillä ehdolla, että muistomerkkiä koskevat lopulliset suunnitelmat esitettäisiin ennen sen pystyttämistä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Rauhanpatsaan jalustan ja ympäristön rakennustöitä varten myönnettiin 40 000 mk (29.6. 2030 §, 21.12. 3496 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki suorittaa merenkulun ja merimiesten muistomerkin perustustöistä ja siihen liittyvästä kaasujohdon vetämisestä aiheutuvat kustannukset,

että yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi myönnetään 12 000 mk muistomerkin perustuskustannusten suorittamista varten,

että kaasulaitoksen käytettäväksi myönnetään 14 900 mk muistomerkin ikuista liekkiä varten tarvittavan kaasujohdon vetämisestä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten sekä

että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan vuosittain merkitsemään talousarvioehdotuksiinsa määräraha ikuisen liekin kaasunkulutuksesta johtuvia menoja varten (10.8. 2168 §).

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnalle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki osallistuu Hietaniemen sankarihautausmaalle asennettavan »ikuisen liekin» perustamiskustannuksiin, enintään kuitenkin kahdella kolmasosalla edellyttäen, että myös valtio osallistuu kustannuksiin sekä että suunnitelmat ennen niiden toteuttamiseen ryhtymistä esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (26.1. 289 §).

Hankoon pystytetyn siirtolaismuistomerkin kustannusten kaupungin osuuden suorittamista varten Suomi-Seuralle yleisjaosto myönsi 1 520 mk (yjsto 22.8. 6634 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä tait. Viljo Savikurjen laatiman, Pitäjänmäen sankarihautamuistomerkkiä koskevan suunnitelman sekä myöntää Pitäjämäki-Seuralle ja Pajamäki-Seuralle yhteisesti 4 000 mk:n suuruisen avustuksen muistomerkin pystyttämistä aiheutuvia kustannuksia varten sekä rakennusviraston käytettäväksi 8 000 mk sankarihauta-alueen aidan poistamisesta ja istutustöistä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (23.2. 584 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Vuoden 1918 Kansalaissodan Muistomerkkiyhdistyksen pystyttämään kansalaissodan muistomerkin Pohj. Stadionintien itäpuolella vastapäätä Jäähallin pysäköintipaikkaa olevalle puistoalueelle asemakaavaosaston piirustuksesta n:o 5942/14.6.1967 ilmenevään paikkaan sillä ehdolla, että muistomerkkiä koskevat lopulliset suunnitelmat esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi ennen muistomerkin pystyttämistä (6.7. 2116 §).

Helsingfors Simsällskap -yhdistys oikeutettiin pystyttämään 80-vuotisen toimintansa johdosta Ursinin kalliolle 200×165×110 cm:n suuruinen punagraniittinen muistokivi kuparilaattoineen arkkitehtitoimisto Raitinen & Salvesenin piirustuksen mukaisesti kaupunginpuutarhurin mahdollisesti antamia ohjeita noudattaen (16.2. 547 §).

Käymälät. Kallion kirkon puistossa ja Porvoonkadun puistossa olevat peltiset yleisönkäymälät päätettiin poistaa sen jälkeen, kun Kallion urheilukentän pukusuoja- ja huoltorakennuksen yhteyteen tuleva yleisönkäymälä olisi otettu käyttöön (16.11. 3115 §).

Yleisjaosto oikeutti rakennusviraston luovuttamaan pääesikunnan huolto-osaston käyttöön 10 kpl käymäläkojuja, 15 kpl jäteastioita ja 30 kpl käymäläastioita korvauksetta Töölön tavara-aseman alueelle ajaksi 3.—4.6. majoitettavia paraatijoukkoja varten. Puhtaanapitokaluston vuokrasta, kuljetuksesta ja tyhjennyksestä aiheutuvia kustannuksia varten myönnettiin 1 230 mk (yjsto 2.5. 5908 §).

Tervapatavalaistuksen järjestäminen. Yleisjaosto hyväksyi sen toimenpiteen, että yleisten töiden lautakunnan toimesta oli järjestetty tervapatavalaistus jouluaattona 24.12. kaupungin hoidossa olevilla Huopalahden, Lauttasaaren, Munkkiniemen, Pitäjänmäen ja Vanhan kirkkopuiston sankarihaudoilla sekä Lapinlahden ortodoksisella hautausmaalla olevalla sankarihaudalla. Kustannukset, 900 mk, saatiin suorittaa määrärahoista Satunnaiset istuttamis-, koristelu- ja puhdistustyöt (yjsto 27.12. 7614 §).

Tervapatavalaistukset päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää kaupunginteatterin edustalle Yhdistyneiden Kansakuntien lastenavun Suomen valtuuskunnan 14.10. järjestämän iltajuhlan ja Suomen YK-liiton Yhdistyneiden Kansakuntien päivänä 24.10. järjestämän juhlan ajaksi (yjsto 10.10. 6975 §).

Liputuksen järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaikkia kaupungin virastoja ja laitoksia liputtamaan vuosittain Helsinki-päivänä 12.6. sekä pyytää valtioneuvoston kansliaa antamaan kehotuksen liputuksen järjestämisestä kaikissa valtion Helsingissä olevissa virastoissa ja laitoksissa vuosittain Helsinki-päivänä (1.6. 1643 §).

Kertomusvuoden aikana järjestettiin lipu-

tus seuraavissa tapauksissa: Suomen ja Unkarin ystävyysviikon aikana Mannerheimintiellä Arkadiakadun ja Messuhallin välisellä osalla (yjsto 18.7. 6490 §); Aleksanterinkadulla EFTA-maiden lipuilla 25.2.—5.3. (yjsto 3.1. 5049 §) sekä kaupunginteatterin kalliosuojassa pidetyn Josef Svobodan lavastenäyttelyn aikana (yjsto 21.3. 5618 §).

Liputuksen järjestämisestä v. 1966 pidetyn International Law Associationin konferenssin yhteydessä aiheutunut rakennusviraston 1 445 mk:n suuruinen lasku päätettiin suorittaa kaupungin varoista (4.1. 37 §).

Kaupunginhallitus otti tutkittavakseen kiinteistölautakunnan talojaoston 2.11. tekemän päätöksen luvan myöntämisestä Aleksanterinkatu-nimiselle yhdistykselle eräiden järjestelyjen suorittamiseen Vanhan yliopilastalon ja Unioninkadun välisellä Aleksanterinkadun osalla sekä oikeutti jaoston panemaan täytäntöön päätöksen siten muutettuna, että yhdistykselle myönnetään lisäksi jaoston määrättävillä ehdoilla lupa järjestää Aleksanterinkadulle liputus 18.11.—5.12.1967 ja 7.12.1967—1.1.1968, johon saatiin käyttää sinivalkoisia, koko vuorokauden lipputangoissa olevia juhlastandaareja, joissa ei ole mitään kuvia, merkkejä eikä tekstejä (9.11. 3030 §).

Suomalaisuuden Liitolle myönnettiin oikeus korvauksetta käyttää Tähtitorninmäellä olevaa lipputankoa Suomen lippuineen liiton toimesta itsenäisyyspäivänä järjestettävässä lipunnostotilaisuudessa. Rakennusvirastoa kehoitettiin huolehtimaan liputuksen järjestämisestä kaupungin kustannuksella ko. tilaisuudessa (yjsto 7.11. 7234 §).

Ulkoasianministeriön käyttöön päätettiin korvauksetta luovuttaa 27 kpl Suomen lipuja 18.9. alkaen käytettäväksi tasavallan presidentin Belgiaan suoritettavan vierailun yhteydessä sillä ehdolla, että liput palauteetaan hyväkuntoisina välittömästi vierailun päätyttyä (yjsto 15.8. 6592 §).

Englannin suurlähetystölle päätettiin lainata korvauksetta kahdeksan Suomen ja

2. Kaupunginhallitus

kahdeksan Englannin lippua Suomen itenäisyyden 50-vuotisjuhlan johdosta aikana 20.11.—15.12. järjestettävää ikkunanäytelyä varten (yjsto 14.11. 7272 §).

Kuorokoroke päätettiin korvauksetta luovuttaa Akademiska Sångföreningen -nimisen yhdistyksen ulkoilmakonserttia varten Kaisaniemessä 1.5. Rakennusvirastolle myönnettiin 310 mk korokkeen kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia varten (yjsto 11.4. 5758 §).

Työtillaisuuksien järjestämistä »Operaatio Taksvärkkiin» osallistuville koululaisille koskevan Helsingin Taksvärkkikomitean anomuksen johdosta yleisjaosto päätti ilmoittaa, että eräät koulut olivat jo sopineet kiinteistöviraston kanssa työmahdollisuuksien osoittamisesta n. 200 koululaiselle ja että rakennusvirasto voi sijoittaa n. 30 koululaista puistojen syyssiivoustöihin (yjsto 10.10. 7013 §).

Tulipaloissa eräillä kaupungin työmailla tuhoutunut omaisuus ja eräät anastetut irtaimistoesineet päätettiin poistaa irtaimistoluettelosta.

Vahingonkorvaukset. Liukastumisesta aiheutuneita vahingonkorvauksia maksettiin seuraaville henkilöille: kirvesmies Aksel Elgbackalle 1 315 mk (yjsto 21.2. 5407 §); sähköasent. Jaakko Matikaiselle 2 386 mk (yjsto 7.11. 7244 §); rva Terttu Mäntyjärvelle 990 mk (yjsto 21.11. 7343 §); rva Anna Raidalle 572 mk (yjsto 4.4. 5707 §) ja siivooja Cecilia Sjöbergille 1 976 mk:n lisäkorvaus (yjsto 18.4. 5801 §, 16.5. 6007 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus hylkäsi toim. hoit. Päivö Reijosen valituksen, joka koski loukkaantumisesta kadulla aiheutunutta vahingonkorvausanomusta (11.5. 1400 §).

Edelleen päätettiin suorittaa seuraavat vahingonkorvaukset: hitsaaja Ossi Laineelle 30 mk pihalla olleen puun vahingoittumisesta (yjsto 31.1. 5260 §); Friedrich Brunille 500 mk tietyön yhteydessä vahingoittuneen veneen korvaamiseksi (yjsto 4.4. 5706 §);

Vallilan Radioliike Oy:lle 4 319 mk räjäytystöiden vahingoittaman näyteikkunan korvaamiseksi (yjsto 30.5. 6139 §); rak. mest. Lars Jonssonille 724 mk louhintatöiden hänen omakotitalolleen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 27.12. 7635 §); käsityö-op. Erkki Liukselle 523 mk yhteentörmäyksessä vioittuneen auton korjaamiseksi (yjsto 11.4. 5764 §); autoilija Vera Mela-aholle 738 mk Pasilan kivimurskaamolta lentäneen kiven hänen autolleen aiheuttaman vahingon korvaamiseksi (yjsto 27.6. 6356 §); Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalle 1 661 mk Sanoma Osakeyhtiön kuorma-autolle Hernesaaressa tapahtuneen vahingon korvaamiseksi (yjsto 27.6. 6357 §); 556 mk J. Paappa & Co -nimisen yhtiön autolle kadulla sattuneen vahingon korvaamiseksi (yjsto 11.7. 6454 §); autoilija Björn Österlundille 772 mk lumenkaatopaikalla vaurioituneen auton korjauskustannuksia varten (yjsto 8.8. 6568 §); autoilija Lauri Korpisalolle 952 mk lumenkaatopaikalla vaurioituneen auton korjauskustannuksia varten (yjsto 8.8. 6569 §); Paikallislinjat Oy:lle 1 256 mk linja-auton vaurioitumisesta sen törmättyä ajoradalle ulottuviin liikennemerkkeihin (yjsto 3.10. 6951 §); räjäytystöiden autoille aiheuttamista vahingoista kirvesmies Mikko Hasaselle 1 150 mk ja työnjoht. Risto Tomannille 884 mk (yjsto 10.10. 7008 §).

Merkittiin tiedoksi, että raastuvanoikeus oli tuominnut kaupungin maksamaan Kuljetus Oy Majakalle eräitä korvauksia katolta pudonneen lumen autolle aiheuttamista vahingoista (yjsto 4.12. 7452 §, 27.12. 7628 §).

Kihlakunnanoikeus oli velvoittanut kaupungin suorittamaan Asolan kylässä hiekkakuopan sortumassa kuolleen alaikäisen Arne Eskolinin isälle Raune Eskolinille erilaisia korvauksia yht. 1 349 mk sekä korvaamaan valtiolle oikeuslääkeopillisesta ruumiinavauksesta aiheutuneet kustannukset 77 mk ja todistajapalkkion 11 mk. Helsingin hovioikeus oli 13.3. muuttanut kihlakunnanoikeuden päätöstä ja katsonut, ettei kaupunki

ollut velvollinen suorittamaan korvausta Aarne Eskolinin haudan pysyvästä hoidosta 25 v:n ajalta suoritettua 300 mk:n korvausta ja vapauttanut kaupungin suorittamasta valtiolle em. korvauksia sekä alentanut suoritettavan vahingonkorvauksen määrän 1 049 mk:aan. Kaupunginhallitus päätti pyytää

korkeimmalta oikeudelta lupaa hakea muutosta hovioikeuden päätökseen. Korkein oikeus eväsi 19.6. muutoksenhakuluvan, joten hovioikeuden päätös jäi pysyväksi. Yleisjaosto myönsi 1 049 mk em. korvauksen suorittamista varten (6.4. 1040 §, 7.9. 2443 §, yjsto 19.9. 6825 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen kiinteistö-lautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus määräsi seuraavat kiinteistöt siirrettäväksi kiinteistölautakunnan hallintoon: kaupungin omistukseen 29.12.1966 siirtyneet 12. kaupunginosan korttelin n:o 362 tontti n:o 40 ja korttelin n:o 359 tontti n:o 32 seuraavista pääoma-arvoista: kiinteistö Aleksis Kiven katu 40: rakennus 313 000 mk, tontti 130 000 mk; Kiinteistö Pengerkatu 32: rakennus 706 000 mk, tontti 120 000 mk (2.3. 673 §); Haagan urheilumaja 1.5. lukien, pääoma-arvo 2 682 mk (5.5. 1327 §); 1.1.1968 lukien korttelin n:o 358 tontit n:o 51 ja 53 (Hämeentie 54—56) pinta-alaltaan yht. 2 727.7 m², niillä olevine rakennuksineen, tontit yht. 184 100 mk:n pääoma-arvosta ja rakennukset 11 432.65 mk:n pääoma-arvosta; Laajasalon öljysatama-alueella Koirasaarentien eteläpuolella sijaitseva, 11 000 m²:n suuruinen alue 220 000 mk:n pääoma-arvosta ja Kulo-saarella sijaitsevat tilat korttelin n:o 41 tontti 247 RN:o 1²⁹⁷, T 249^a K 41 RN:o 1⁶²³ ja T 249 K 41 RN:o 1⁶²⁴ pinta-alaltaan yht. 1 190 m², vastaten muodostettavaa tonttia Risto Rytin tie 12, pääoma-arvo 7 730 mk (28.9. 2632 §); 1.9. lukien Mikkolan-tie 25:ssä oleva kansakoulukiinteistö, pääoma-arvo 31 528 mk. Kouluhallitus myönsi luvan em. Oulunkylän ruotsinkielisen kansakoulun kiinteistön luovuttamiseksi muuhun käyttöön vapaasti kaupungin oman harkinnan mukaan (19.10. 2837 §, 30.11. 3261 §); kaasulaitoksen hallinnosta 1.1.1968 lukien

n. 1 600 m²:n suuruinen kaupunkimittausosaston piirustukseen n:o 10753/NA 51 merkitty alue ja teollisuuskorttelista n:o 252 kaasulaitoksen piirustukseen K3-399 merkitty n. 390 m²:n suuruinen alue. Kaasulaitos oikeutettiin tekemään käyttöomaisuutensa aluesiirtoja vastaavat vähennykset käyttäen yksikköhintana 40 mk/m² 31.12. lukien (28.12. 3554 §).

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus valitsi 33. plaan kuuluvaan kaupungingeodeetin virkaan dipl. ins. Erkki Heikkisen 1.11. alkaen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin tekemään ins. Heikkisen kanssa kaupunginhallituksen vahvistamaa palkkalomaketta käyttäen palkkasopimus, jonka mukaan kuukausipalkka on 3 409 mk. Sopimus olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (14.9. 2547 §).

Keskustan suunnittelua johtavan arkkitehdin tehtävään asemakaavaosastolle työsopimussuhteeseen palkattavan arkkitehti Kalevi Hietasen kanssa päätettiin tehdä ao. työsopimus, kuukausipalkka 3 200 mk. Sopimus olisi voimassa joko kolme vuotta tai toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk (6.7. 2106 §).

Liikennesuunnitteluosastoon työsopimussuhteeseen palkattavan dipl. ins. Arvo Himasen kanssa päätettiin em. ehdoilla tehdä työsopimus, kuukausipalkka 2 950 mk (12.10. 2806 §).

Kaupunginhallitus valitsi kaupunkimittausosaston insinöörin Väinö Meurosen kaavoitusalueiden jakolain 50 §:n mukaisesti kiinteistöinsinööriksi Helsingin kaupunkiin.